

**CADRUL NAȚIONAL PENTRU
ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PROFESIONAL ȘI TEHNIC**

**MANUAL DE
AUTOEVALUARE**

2008

CUPRINS

Secțiunea 1	Introducere	pag. 5
Secțiunea 2	Informații generale	pag. 8
Secțiunea 3	Principiile calității	pag. 11
Secțiunea 4	Evaluarea performanței unităților de ÎPT	pag. 18
Secțiunea 5	Procesul de autoevaluare	pag. 30
Secțiunea 6	Anexe	
6.1.	Surse de dovezi	
6.2.	Îndrumări privind întocmirea raportului procesului de autoevaluare și a raportului anual de evaluare internă a calității (ARACIP)	
6.3.	Îndrumări privind observarea lecției	
6.4.	Îndrumări privind procedura de monitorizare internă	
6.5.	Standardele de acreditare și evaluare periodică a furnizorilor de educație de nivel preuniversitar (ARACIP)	
6.6.	Standardele de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar (ARACIP)	
6.7.	Corelarea indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar cu descriptorii de performanță din CNAC în ÎPT	
6.8.	Corelarea Cadrului Național pentru Asigurarea Calității în ÎPT cu Cadrele Europene	
6.9.	Setul de referință al indicatorilor de calitate pentru formare profesională, elaborat la nivel european	

Secțiunea 7

Formulare

- 7.1. Listă de verificare pentru pregătirea procesului de autoevaluare
- 7.2. Fișa de observare a lecției
- 7.3. Formular de monitorizare internă
- 7.4. Raport al procesului de autoevaluare
- 7.5. Raport de evaluare internă a calității (ARACIP)
- 7.6. Plan de îmbunătățire a calității educației și formării profesionale

Listă de acronime

ARACIP	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
ARACIS	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
CCAC	Cadrul Comun European de Asigurare a Calității în formare profesională
CEAC	Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității
CEDEFOP	Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
CDL	Curriculum în dezvoltare locală
CDS	Curriculum la decizia școlii
CNAC în ÎPT	Cadrul Național pentru Asigurarea Calității în învățământul Profesional și Tehnic
CNC	Cadrul Național al Calificărilor
CNDÎPT	Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
EHEA	Spațiul European al Învățământului Superior
ENQA	Asociația Europeană (fosta rețea europeană) pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
EFQM	Fundația Europeană pentru Managementul Calității
ISO	Organizația Internațională de Standardizare
ÎPT	Învățământul Profesional și Tehnic
MEdCT	Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
PAS	Planul de Acțiune al Școlii
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Învățământ
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
TVET	Formare profesională inițială
VET	Formare profesională

SECȚIUNEA 1

Introducere

Aceasta este o ediție revizuită a manualului de autoevaluare a calității pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT). Prima ediție a fost pilotată în perioada 2003-2006 și generalizată la nivelul rețelei naționale de învățământ profesional și tehnic în anul școlar 2006 – 2007. Această ediție revizuită a fost realizată pe baza feedback-ului obținut de la unitățile de ÎPT și a recentelor evoluții la nivel de sistem.

Obținerea calității programelor de educație și formare oferite de unitățile de ÎPT este un proces pe termen lung care necesită o planificare și o organizare atentă. Procesul fundamental care stă la baza Cadrului Național pentru Asigurarea Calității (CNAC) în ÎPT este autoevaluarea performanței unităților de ÎPT în raport cu standarde ale calității bine definite. Îndrumările cuprinse în acest manual sunt menite să sprijine unitățile de ÎPT, oferind explicații detaliate în legătură cu toate etapele procesului de autoevaluare.

Manualul de autoevaluare pentru ÎPT cuprinde următoarele secțiuni:

Secțiunea 1   Introducere

Secțiunea 2   Informații generale

Această secțiune descrie cadrul general al sistemului național de asigurare a calității, precum și procesele și valorile care stau la baza acestuia. De asemenea, prezintă relația dintre CNAC în ÎPT și Cadrele Europene.

Secțiunea 3   Principiile calității

Această secțiune prezintă cele șapte principii ale calității și descriptorii de performanță asociați, care stau la baza proceselor de autoevaluare, monitorizare internă și externă, inspecție de validare și îmbunătățire a calității.

Secțiunea 4   Evaluarea performanței unităților de ÎPT

Această secțiune prezintă modul în care unitățile de ÎPT trebuie să își aprecieze performanța prin acordarea de calificative pentru indicatorii din standardele naționale de referință precum și modul în care trebuie să își identifice punctele tari și punctele slabe, în vederea stabilirii planului de îmbunătățire.

Secțiunea 5   Procesul de autoevaluare

Această secțiune conține îndrumări generale privind desfășurarea procesului de autoevaluare și elaborarea planului de îmbunătățire și prezintă în detaliu cerințele care trebuie îndeplinite în procesul de autoevaluare, colectare și producere a dovezilor, utilizarea dovezilor pentru a face aprecieri asupra performanței și pentru elaborarea unui plan de îmbunătățire. Secțiunea cuprinde și un rezumat al procesului de autoevaluare.

Secțiunea 6   Anexe

6.1. Surse de dovezi

Această anexă oferă exemple de surse de dovezi. Lista are un caracter orientativ și evidențiază faptul că multe surse pot produce dovezi pentru diferite principii ale calității. Sunt menționate diferite documente, politici, proceduri și activități pe care unitățile de ÎPT le pot considera dovezi ale performanței pe care au realizat-o. În prima etapă a implementării manualului de autoevaluare, unitățile de ÎPT nu vor dispune de toate aceste dovezi. Procesul de producere a dovezilor va face parte din planul de dezvoltare pe termen lung al unității de ÎPT.

6.2. Îndrumări privind întocmirea raportului procesului de autoevaluare și a raportului anual de evaluare internă a calității (pentru ARACIP)

Această anexă oferă sugestii privind modul în care trebuie organizat procesul de autoevaluare și explică modul în care trebuie completat Raportul procesului de autoevaluare și Raportul anual de evaluare internă a calității (ARACIP) - formularele sunt prezentate în Secțiunea 7.

6.3. Îndrumări privind observarea lecției

Această anexă oferă îndrumări de ordin general asupra modului în care trebuie făcute observările lecțiilor și asupra modului de completare a Fisei de observare a lecției (formularul este prezentat în Secțiunea 7). Rapoartele de observare completate sunt o sursă de dovezi pentru principiul calității 5.

6.4. Îndrumări privind monitorizarea internă

Această anexă explică procedura de monitorizare internă și modalitatea de completare a formularului de monitorizare internă.

6.5. Standardele de acreditare și evaluare periodică a furnizorilor de educație de nivel preuniversitar (ARACIP)

6.6. Standardele de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar (ARACIP)

6.7. Corelarea indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar cu descriptorii de performanță din CNAC în ÎPT

Această secțiune conține tabelul de corelare dintre indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar și descriptorii de performanță din CNAC în ÎPT.

6.8. Corelarea Cadrului Național pentru Asigurarea Calității în ÎPT cu Cadrele europene

Această anexă conține tabelul de corelare Cadrului Național pentru Asigurarea Calității în ÎPT cu Cadrul Comun European pentru Asigurarea Calității în ÎPT, Modelul de excelență al Fundației Europene pentru Managementul Calității (EQFM) și Principiile de management al calității ale Organizației Internaționale de Standardizare (ISO 9001). De asemenea, arată modul în care CNAC poate fi corelat

cu Standardele și Recomandările pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA).

6.9. *Setul de referință al indicatorilor de calitate pentru formare profesională, elaborat la nivel european*

Secțiunea 7 Formulare

Sunt prezentate următoarele formate:

- 7.1. Listă de verificare pentru pregătirea procesului de autoevaluare
- 7.2. Fisa de observare a lecției
- 7.3. Formular de monitorizare internă
- 7.4. Raport al procesului de autoevaluare
- 7.5. Raport anual de evaluare internă a calității (ARACIP)
- 7.6. Plan de îmbunătățire a calității educației și formării profesionale

Obs: Manualul de Inspecție pentru monitorizarea externă a calității oferă de asemenea îndrumări și comentarii utile privind procesul de autoevaluare și dovezile asupra performanței. Unitățile de ÎPT ar trebui să se familiarizeze cu acest manual înainte de a desfășura procesul de autoevaluare și de a valida intern raportul procesului de autoevaluare, precum și înainte de orice vizită de monitorizare externă.

SECȚIUNEA 2

Informații generale

Ca multe alte țări din întreaga lume, România se confruntă cu o serie de provocări care impun o forță de muncă flexibilă, capabilă să răspundă cererii pieței muncii și dornică să participe la programe de formare continuă pentru a ține pasul cu schimbările economice și tehnologice. O modalitate esențială de a face față acestor provocări este reformarea sistemului de învățământ profesional și tehnic (ÎPT), în efortul de a:

- oferi calificări relevante și actuale;
- îmbunătăți nivelul de calificare a forței de muncă;
- crește participarea la programele de învățare pe tot parcursul vieții;
- asigura încrederea în validitatea certificatelor de calificare profesională
- crește încrederea în calitatea învățământului profesional și tehnic

Reforma sistemului de ÎPT va trebui să se desfășoare sub umbrela unui cadru riguros de asigurare a calității.

O dată cu aprobarea Legii 87/ 2006 privind asigurarea calității în educație, a fost creat cadrul legal pentru dezvoltarea unui sistem național de asigurare a calității în educație, la nivel de sistem și la nivel de unitate școlară. În conformitate cu prevederile legii, agențiile responsabile cu asigurarea calității în învățământul superior (ARACIS) și preuniversitar (ARACIP) au elaborat standarde, ghiduri și metodologii de asigurare a calității pentru cele două subsisteme. Pentru învățământul profesional și tehnic, cu sprijinul asistenței Phare a programelor multianuale Phare TVET și sub coordonarea Centrului Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic a fost elaborat CNAC în ÎPT. Toate aceste dezvoltări care vizează asigurarea calității în educație au aceleași valori cheie:

- A. alinierea la bunele practici – în special la practica europeană
- B. o abordare holistică – care se adresează unor zone specifice în cadrul unui singur sistem unitar
- C. beneficiari identificabili – cu accent în special pe elevi și angajatori
- D. transparență – care va fi o condiție pentru toate instituțiile și agențiile implicate în sistem
- E. îmbunătățire continuă – pe baza rezultatelor autoevaluării și monitorizării interne și externe
- F. evaluare și monitorizare externă – pentru a sprijini și a garanta validitatea procesului de autoevaluare
- G. eficacitate și eficiența – pentru a preveni birocratizarea

În procesul de dezvoltare a Cadrului Național de Asigurare a Calității pentru ÎPT din România, au fost luate în considerare două Cadre Europene de Asigurare a Calității în Educație:

- a. *Cadrul Comun European de Asigurare a Calității pentru formare profesională (CCAC)*
- b. *Standardele și Recomandările pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA)*

- a. *Cadrul Comun European de Asigurare a Calității pentru formare profesională, elaborat de Grupul Tehnic de Lucru al Comisiei Europene și ratificat în Mai*

2004 de către Comisia Europeană¹, este cadrul-umbrelă sub care fiecare stat membru își va dezvolta propriul cadru pentru asigurarea calității pentru ÎPT. În CCAC sunt analizate 5 etapele calității (corelate conform diagramei calității):

- metodologie
- scop și plan
- implementare
- apreciere și evaluare
- feedback și schimbare

Aceste cinci etape sunt dezvoltate pe larg în *Ghidul European de Autoevaluare a furnizorilor de formare profesională* (CEDEFOP, 2003).

CCAC se bazează pe următoarele concepte:

- furnizorii de formare profesională sunt responsabili pentru calitatea ofertei educaționale
- proces principal este autoevaluarea realizată de furnizorii de formare
- autoevaluare pe bază de criterii
- evaluarea competențelor dobândite în programul de formare
- prezentarea de dovezi pentru demonstrarea atingerii competenței și îndeplinirii criteriilor
- ciclul calității (planificare – acțiune – verificare – reacție)

b. *Standardele și Recomandările pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA)* au fost elaborate de către Asociația Europeană (fosta Rețea Europeană) pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA, 2005). Standardele și ghidurile propuse sunt realizate astfel încât să poată fi aplicate de toate instituțiile de învățământ superior și agențiilor de calitate din Europa, în scopul promovării încrederii reciproce și îmbunătățirii transparenței, respectând în același timp diversitatea contextelor și particularităților naționale.

Standardele și recomandările se bazează pe un număr de principii de bază ale asigurării calității:

- Principala responsabilitate în ceea ce privește calitatea ofertei și asigurarea calității acesteia revine unităților de învățământ superior
- Protejarea interesului societății față de calitate și standardele din învățământul superior
- Îmbunătățirea calității programelor academice
- Transparența și utilizarea expertizei externe
- Încurajarea unei culturi a calității
- Responsabilitatea instituțiilor de învățământ superior inclusiv în ceea ce privește investițiile făcute cu fonduri publice sau private

Corelarea CNAC în ÎPT cu aceste cadre europene este prezentată în Secțiunea 6.8.

CNAC în ÎPT este dezvoltat în conformitate cu prevederile Legii 87/2006 privind asigurarea calității în educație. Domeniile și criteriile pentru asigurarea calității menționate în lege sunt:

---

¹ Concluzia Consiliului asupra Asigurării Calității în ÎPT; 9599/04LIMITE/EDUC117/SOC252 din 18 Mai

A. Capacitatea instituțională, care rezultă din organizarea internă a infrastructurii disponibile, concretizat prin criterii referitoare la:

- A. a. structurile instituționale, administrative și manageriale
- A. b. resursele materiale
- A. c. resursele umane

B. Eficacitatea educațională, care constă în mobilizarea de resurse cu scopul de a se obține rezultatele așteptate ale învățării, concretizată prin criterii referitoare la:

- B. a. conținutul programelor de studiu
- B. b. rezultatele învățării
- B. c. activitatea de cercetare științifică sau metodică, după caz
- B. d. activitatea financiară a organizației

C. Managementul calității, concretizat prin criterii referitoare la:

- C. a. strategii și proceduri pentru asigurarea calității
- C. b. proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate
- C. c. proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării
- C. d. proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral
- C. e. accesibilitatea resurselor adecvate învățării
- C. f. baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității
- C. g. transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite
- C. h. funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform Legii

Corelarea CNAC în ÎPT cu domeniile și criteriile din Legea calității în educație este prezentată în Secțiunea 10.

CNAC este structurat pe 7 **principii ale calității** care acoperă domeniile calității care trebuie luate în considerare de unitățile de ÎPT. Principiile calității vor fi utilizate ca punct de referință sau bază de comunicare de către toți cei implicați în procesul de asigurare a calității în ÎPT. Fiecare principiu al calității este definit printr-un număr de **descriptori de performanță** care definesc nivelul optim al activităților și proceselor din ÎPT. Descriptorii de performanță se bazează pe *Ghidul European de Autoevaluare* a furnizorilor de formare profesională (CEDEFOP, 2003) și sunt astfel formulați încât să acopere varietatea ofertelor de ÎPT existente.

Unitățile de ÎPT utilizează principiile calității și descriptorii de performanță asociați acestora în procesul de autoevaluare, pentru monitorizarea și îmbunătățirea calității, precum și pentru a se pregăti pentru inspecție. Inspectorii utilizează principiile calității și descriptorii de performanță asociați acestora pentru a valida raportul procesului de autoevaluare, precum și pentru a inspecta și monitoriza extern performanța unităților de ÎPT.

Principala caracteristică a CNAC în ÎPT este aceea că este **centrat pe elev**. De aceea, în procesul de autoevaluare, unitățile de ÎPT vor trebui să identifice în primul rând impactul acțiunilor lor asupra experienței de învățare a elevilor. Descriptorii de performanță descriu activitățile și situațiile care pot apărea în procesul de bună funcționare a unei unități de ÎPT. Ducând la îndeplinire aceste activități, unitățile de ÎPT vor produce dovezi care vor demonstra nivelul la care își desfășoară activitatea.

SECȚIUNEA 3

Principiile calității

PRINCIPIILE CALITĂȚII și DESCRIPTORII DE PERFORMANȚĂ

Principiul Calității 1 – Managementul calității

Managementul calității asigură calitatea programelor de învățare și promovează îmbunătățirea continuă printr-un proces riguros de autoevaluare.

1A CONDUCERE

- 1.1 personalul de conducere se implică activ în asigurarea și îmbunătățirea calității organizației; acesta elaborează misiunea, viziunea și valorile organizației în urma unor procese consultative
- 1.2 obiectivele politicilor locale, regionale, naționale și europene se reflectă în scopurile/țintele stabilite
- 1.3 personalul de conducere elaborează documentele de planificare strategică (Planul de Acțiune al Școlii - PAS) și operațională și le comunică prin mijloace adecvate factorilor implicați
- 1.4 personalul de conducere se asigură că valorile și codurile de conduită ale organizației sunt vizibile în practică și este model al unei culturi a excelenței
- 1.5 conducătorul organizației este direct responsabil de calitatea organizației și a ofertei educaționale iar managementul operațional al calității este asigurat de către conducătorul instituției sau de către coordonatorul calității numit de acesta (Art. 11.3 din Legea asigurării calității)
- 1.6 personalul de conducere se asigură că toți membrii personalului și factorii interesați se implică în asigurarea calității organizației și a ofertei educaționale
- 1.7 împărțirea responsabilităților între echipa de conducere și Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității (CEAC) este clară și eficientă
- 1.8 recomandările de îmbunătățire a calității sunt dezbătute cu CEAC și puse în aplicare, acolo unde acest lucru este posibil

1B MANUALUL CALITĂȚII

- 1.9 organizația are un manual al calității (suma tuturor politicilor și procedurilor, planurilor strategice și operaționale și a documentației privind asigurarea calității); strategiile și procesele garantează că manualul calității este accesibil principalilor factori interesați
- 1.10 strategiile și procesele garantează că manualul calității respectă reglementările interne și externe și este periodic revizuit și actualizat conform cerințelor
- 1.11 strategiile și procesele garantează calitatea și consistența tuturor aspectelor ofertei educaționale; există proceduri sistematice de revizuire a predării, instruirii practice și învățării și de îmbunătățire a rezultatelor elevilor (vezi și PC 3C + 3D)
- 1.12 manualul calității cuprinde proceduri eficiente de răspuns la reclamații și contestații (vezi și 4.8) și proceduri pentru a aplica și monitoriza recomandările de îmbunătățire a calității

1C MONITORIZAREA INTERNĂ A PROCEDURILOR

- 1.13 organizația are o strategie de monitorizare internă a managementului calității unității de ÎPT și a manualului calității
- 1.14 procedurile și politicile sunt monitorizate și evaluate în mod regulat pentru a se garanta că sunt eficiente și respectate și procesele sunt adecvate
- 1.15 se stabilesc proceduri privind neconformitatea și se implementează măsuri corective în cazul nerespectării regulilor

Principiul Calității 2 – Responsabilitățile managementului

Organizația asigură un management eficient al tuturor proceselor, al ofertei de educație și formare profesională și al dezvoltării programelor de învățare.

2A CONDUCERE

- 2.1 personalul de conducere demonstrează sprijin activ și implicare în ceea ce privește dezvoltarea și calitatea programelor de învățare și ale altor servicii asigurate de organizație; personalul de conducere acționează cu eficacitate pentru îmbunătățirea rezultatelor obținute de organizație și pentru sprijinirea tuturor elevilor
- 2.2 personalul de conducere supraveghează eficient direcția strategică și monitorizează permanent calitatea predării, instruirii practice și învățării, rezultatele elevilor și toate serviciile oferite de organizație
- 2.3 în mod regulat departamentele/compartimentele fac rapoarte către conducere, utilizând indicatori specifici (ex. 4.9)
- 2.4 programele de învățare / curriculum la decizia școlii (CDS)/curriculum în dezvoltare locală (CDL) sunt aprobate de conducere și alte autorități, conform reglementărilor în vigoare și respectă obiectivele strategice și etosul organizației
- 2.5 se promovează egalitatea șanselor și se evită discriminarea în toate activitățile
- 2.6 personalul de conducere își evaluează cu regularitate performanțele

2B COMUNICAREA

- 2.7 comunicarea în cadrul organizației și cu factorii interesați externi este eficientă
- 2.8 există proceduri eficiente care garantează că misiunea, obiectivele strategice, țintele și valorile organizației sunt comunicate și înțelese de către toți membrii personalului și de către factorii interesați (inclusiv de către furnizorii de stagii de practică)
- 2.9 rolurile, responsabilitățile, autoritatea și răspunerile tuturor membrilor personalului sunt clar definite, alocate, comunicate și înțelese de toți factorii interesați (în special de către membrii personalului și de către elevi) (vezi și 3.15)
- 2.10 informațiile despre rezultatele organizației, ale elevilor și ale membrilor personalului sunt disponibile și/sau publicate în mod regulat
- 2.11 se iau măsuri de rezolvare a oricărei probleme pe măsură ce aceasta apare / este identificată

2C PARTENERIATE

- 2.12 se dezvoltă, se mențin și se revizuiesc permanent parteneriate și colaborări eficiente cu factorii interesați externi
- 2.13 se colectează în mod sistematic informații în legătură cu nevoile, așteptările, interesele și caracteristicile tuturor factorilor interesați (ex. parteneri economici), și se folosesc aceste informații pentru a îmbunătăți experiența de învățare și a dezvolta programe de învățare (vezi și PC 4A)
- 2.14 se dezvoltă și se monitorizează parteneriate cu alți unități de ÎPT pentru îmbunătățirea experienței de învățare
- 2.15 se creează legături cu alți parteneri și departamente ale administrației locale pentru a face procesul de învățare mai accesibil și sigur (ex. asigurarea transportului, cazării, mesei elevilor, servicii medicale și educație sanitară)
- 2.16 proiectele de parteneriat și programele de învățare contribuie la creșterea participării la programele de învățare și a capacității de ocupare a unui loc de muncă la nivel local, regional și, dacă este posibil, la nivel național și european

2D SISTEMUL DE INFORMARE

- 2.17 membrii conducerii și ai personalului utilizează sisteme de informare și analizează sistematic informațiile în planificarea, elaborarea și implementarea strategiilor
- 2.18 sunt colectate, stocate și analizate în mod regulat informații despre anumite variabile importante, precum evoluțiile de ordin social, ecologic, economic, juridic și demografic
- 2.19 există un sistem de informare a tuturor factorilor interesați; toți membrii personalului și toți elevii au acces imediat la informațiile relevante
- 2.20 informațiile sunt exacte, actualizate (cel puțin semestrial), stocate în deplină siguranță și confidențialitate, pot fi inspectate (cu respectarea dreptului la protejarea datelor personale)
- 2.21 informațiile despre activitățile, realizările și rezultatele din interiorul organizației sunt colectate, stocate și analizate periodic
- 2.22 datele privind elevii, rezultatele învățării și certificării sunt înregistrate și păstrate în conformitate cu legislația în vigoare

2E FINANȚE

- 2.23 dezvoltarea și susținerea serviciilor pentru elevi se bazează pe un management financiar responsabil
- 2.24 există o contabilitate eficientă și se efectuează audituri financiare periodice în conformitate cu reglementările fiscale și juridice; acestea sunt transparente și sunt publicate (în raportul financiar)
- 2.25 cheltuielile efectuate în cadrul unor capitole de buget specifice sunt monitorizate cu eficacitate pentru a asigura că se obține valoare în schimbul banilor
- 2.26 prioritățile privind cheltuielile și utilizarea resurselor financiare sunt în mod clar legate de programele de învățare și prioritățile planificate și reflectă într-o măsură considerabilă scopurile și obiectivele unității de ÎPT
- 2.27 factorii interesați (în special membrii personalului) sunt implicați în procesul de consultare iar interesele financiare ale tuturor factorilor interesați sunt echilibrate și satisfăcute cu eficacitate

Principiul Calității 3 – Managementul resurselor

Organizația oferă elevilor un mediu sigur, sănătos, care le oferă sprijin; de asemenea, organizația se asigură că programele sunt furnizate și evaluate de personal competent și calificat.

3A SIGURANȚA MEDIULUI DE ÎNVĂȚARE

- 3.1 se gestionează, se întrețin, se monitorizează, se evaluează și se actualizează siguranța, gradul de adecvare și de utilizare a echipamentelor de specialitate, a resurselor de învățare și a spațiului (inclusiv a spațiilor administrative, auxiliare, a bibliotecii și a centrului de documentare și TIC)
- 3.2 condițiile de învățare satisfac cerințele privind siguranța, sănătatea și resursele fizice, precum și orice alte condiții prevăzute de lege acolo unde este cazul
- 3.3 există resurse eficiente, gestionate astfel încât să sprijine procesul de învățare, resurse care sunt însoțite de instrucțiuni de funcționare clare, ușor de înțeles și într-o varietate de formate
- 3.4 condițiile de lucru și mediile de învățare sunt eficiente, promovează practicile de siguranță în muncă și sunt revizuite periodic; elevii, membrii personalului și alți factori interesați se simt în siguranță, iar orice comportament violent sau alte perturbări sunt evitate
- 3.5 membrii personalului și elevii au acces la serviciile medicale (vezi și 2.15)
- 3.6 se elaborează procedurile de urgență și pentru situații de criză; acestea sunt comunicate, simulate periodic și înțelese de către toți membrii personalului, de către elevi și de către alți factori interesați

3B RESURSE FIZICE

- 3.7 spațiile școlare, administrative și auxiliare, echipamentele (inclusiv TIC) materialele, mijloacele de învățământ sunt revizuite/înlocuite în mod regulat pentru a fi actualizate și relevante nevoilor de educație și formare profesională, diferitelor stiluri de învățare, cerințelor programelor de învățare, standardelor de pregătire profesională
- 3.8 spațiile școlare, administrative și auxiliare, echipamentele (inclusiv TIC), materialele, mijloacele de învățământ sunt adecvate specialității (unde este cazul) și îndeplinesc standardele industriale curente
- 3.9 elevii, inclusiv cei cu nevoi speciale, au acces la resurse de învățare, spații școlare și auxiliare care răspund nevoilor lor, sunt adecvate atât studiului eficient în grup, cât și celui individual și sunt accesibile tuturor elevilor
- 3.10 spațiile școlare, administrative și auxiliare, echipamentele, materialele, mijloacele de învățământ sunt accesibile tuturor factorilor interesați, membrilor personalului și grupurilor de elevi, sunt semnalate prin indicatoare și sunt ușor de localizat
- 3.11 revizuirea programului de învățare ia în considerare sugestiile elevilor, ale membrilor personalului și ale altor factori interesați relevanți, privind un mediu de învățare îmbunătățit
- 3.12 există proceduri de monitorizare a progresului tehnologic și se implementează inovațiile importante, acolo unde este posibil

3C MANAGEMENTUL PERSONALULUI

- 3.13 personalul de conducere identifică cerințele minime în ceea ce privește calificările și experiența personalului didactic în funcție de profilul și de specializările/calificările

- profesionale existente în oferta educațională
- 3.14 toți membrii personalului sunt angajați în conformitate cu legislația în vigoare
- 3.15 toate rolurile și responsabilitățile membrilor personalului sunt înțelese, iar pozițiile de autoritate sunt recunoscute (vezi și 2.9)
- 3.16 performanța tuturor membrilor personalului este monitorizată și evaluată eficient conform unei strategii de evaluare care are ca rezultat planuri de acțiune și îmbunătățire
- 3.17 se stabilește un echilibru între nevoile organizației, echipelor și persoanelor individuale
- 3.18 conflictele și problemele personale sunt rezolvate în mod eficient; soluțiile găsite sunt satisfăcătoare pentru toate părțile implicate și răspund nevoilor acestora

3D DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUA

- 3.19 politica de dezvoltare a personalului cuprinde prevederi adecvate referitoare la inițierea noilor membri și la dezvoltarea profesională continuă
- 3.20 toți acei membri ai personalului care nu dețin o calificare primesc sprijin în vederea obținerii unei calificări
- 3.21 dezvoltarea profesională a întregului personal contribuie la sporirea eficacității și oferă posibilitatea reflecției asupra propriei practici
- 3.22 datele privind rata de retenție și rata de absolvire a elevilor sunt utilizate pentru a aduce în discuție potențiale aspecte legate de dezvoltarea profesională a personalului
- 3.23 toți membrii personalului au acces la cunoștințe utile și valide privind sarcinile și obiectivele lor
- 3.24 sunt dezvoltate cunoștințele managerilor în ceea ce privește managementul educațional și managementul calității
- 3.25 cadrele didactice demonstrează că posedă cunoștințe, competență tehnică și experiență actualizate la un nivel care să asigure un proces eficient de predare, instruire practică, învățare și evaluare
- 3.26 cadrele didactice au posibilitatea de a participa la proiecte/lucrări de cercetare științifică în acord cu scopurile și obiectivele organizației; rezultatele lucrărilor/cercetării științifice sunt publicate în buletine sau cărți de specialitate și dacă este posibil, sunt implementate și monitorizate din punct de vedere al eficacității
- 3.27 cadrele didactice au posibilitatea de a participa la activități metodice; rezultatele sunt implementate, acolo unde este posibil acest lucru, și sunt monitorizate din punct de vedere al eficacității

Principiul Calității 4 – Proiectarea, dezvoltarea și revizuirea programelor de învățare

Organizația este receptivă față de nevoile tuturor factorilor interesați în dezvoltarea și furnizarea programelor de învățare.

4A PROIECTAREA PROGRAMELOR DE ÎNVĂȚARE

- 4.1 programele de învățare sunt proiectate pentru a satisface nevoile identificate ale tuturor factorilor interesați și alte cerințe externe, sunt receptive față de situația la nivel local, regional, național și european și sunt îmbunătățite pe baza feedback-ului primit de la factorii interesați
- 4.2 programele de învățare sunt proiectate pentru a pune elevii pe primul loc și pentru a răspunde nevoilor lor într-un mod cât mai flexibil cu putință în ceea ce privește opțiunile și accesul acestora
- 4.3 programele de învățare au un caracter de includere din punct de vedere social, asigurând egalitatea în ceea ce privește accesul și șansele elevilor și demonstrează o implementare activă a politicii privind egalitatea de șanse
- 4.4 programele de învățare sprijină și sporesc valoarea învățării prin activități practice și teoretice
- 4.5 programele de învățare includ procese eficiente de evaluare formativă și sumativă și de monitorizare a învățării
- 4.6 programele de învățare prevăd rezultate ale învățării, criteriile și metode de evaluare sumativă care sunt adecvate scopului și care sunt revizuite regulat
- 4.7 programele de învățare definesc în mod clar traseele de continuare a studiilor
- 4.8 programele de învățare cuprind proceduri de răspuns la reclamații și contestații (vezi și 1.12)

4B DEZVOLTAREA ȘI REVIZUIREA PROGRAMELOR DE ÎNVĂȚARE

- 4.9 programele de învățare au o serie de indicatori de performanță prin care poate fi măsurat gradul de succes al programului; țintele privind îmbunătățirea sunt stabilite în conformitate cu reperele instituționale, locale, regionale, naționale sau europene
- 4.10 procedurile de evaluare a rezultatelor învățării sunt revizuite periodic
- 4.11 programele de învățare sunt revizuite cel puțin o dată pe an, iar elevii contribuie la procesul de revizuire
- 4.12 programele de învățare sunt dezvoltate și revizuite pe baza feedback-ului primit de la toți factorii interesați; în acest scop, se colectează feedback de la elevi, agenți economici și reprezentanți ai comunității și se utilizează la dezvoltarea și revizuirea programelor de învățare
- 4.13 procedurile de revizuire a programelor de învățare conduc la o îmbunătățire a procesului de predare, instruire practică, învățare și a rezultatelor învățării
- 4.14 informațiile privind evaluarea învățării și rezultatele obținute, inclusiv analiza performanței diferitelor grupuri de elevi, sunt folosite ca punct de plecare pentru dezvoltarea programelor de învățare

Principiul calității 5 – Predarea, instruirea practică și învățarea

Organizația oferă condiții egale de acces la programele de învățare și sprijină toți elevii.

5A SERVICII DE SPRIJIN PENTRU ELEVII

- 5.1 elevilor le sunt puse la dispoziție informații și îndrumări despre toate programele de învățare existente; elevii primesc ajutor pentru a înțelege, a obține sau a căuta informații conform nevoilor lor
- 5.2 evaluarea inițială (nevoile elevilor; sprijinul necesar; stiluri de învățare; cunoștințe, experiență și abilități anterioare) este utilizată pentru a oferi o imagine exactă pe baza căreia se poate planifica un program adecvat de învățare și sprijin, inclusiv activități extracurriculare pentru elevi
- 5.3 elevii au acces la servicii eficiente și confidentiale de sprijin în probleme personale, de învățare și de progres; există o varietate de oportunități de orientare și consiliere pe toată durata școlarizării
- 5.4 drepturile și responsabilitățile elevilor sunt clar definite
- 5.5 elevii au acces la activități extracurriculare conform obiectivelor locale, regionale, naționale, și/sau europene și care au o contribuție directă și eficientă în atingerea țintelor și obiectivelor stabilite în politicile educaționale și documentele programatice la nivel național, județean sau local
- 5.6 sunt prevăzute perioade pentru revizuirea și reevaluarea activităților de sprijin și extracurriculare destinate elevilor, pe baza nevoilor individuale ale acestora, legate de progresul în cadrul programului de învățare
- 5.7 informațiile despre activitățile de sprijin și extracurriculare sunt înregistrate și păstrate în siguranță
- 5.8 informațiile, orientarea și consilierea sunt eficiente, îndrumându-i pe elevi în ceea ce privește modalitățile de a-și continua studiile după absolvire
- 5.9 informațiile referitoare la progresul elevilor după absolvire (ex. urmarea altor programe de învățare și/sau angajarea pe piața muncii) sunt colectate și înregistrate
- 5.10 rata de retenție al elevilor și rezultatele obținute sunt în concordanță cu datele similare la nivel local, național sau internațional

5B RELAȚIA CADRU DIDACTIC- ELEV

- 5.11 cadrele didactice stabilesc și mențin relații de lucru și comunicare eficiente cu elevii, alte cadre didactice, alți membri ai personalului și ai echipei de conducere
- 5.12 cadrele didactice folosesc măsuri eficiente pentru a promova egalitatea șanselor și pentru a evita discriminarea, astfel încât elevii să își poată atinge potențialul
- 5.13 cadrele didactice folosesc o gamă variată de strategii (ex. învățarea centrată pe elev, învățarea prin activități practice) pentru a răspunde stilurilor de învățare individuale, abilităților, culturii, genului, motivării fiecărui elev
- 5.14 cadrele didactice selectează și mențin o gamă variată de resurse/materiale pentru a oferi sprijin în funcție de diferitele nevoi ale elevilor
- 5.15 evaluarea formativă și înregistrarea rezultatelor sunt adecvate nevoilor elevilor și programului, sunt riguroase, juste, exacte și se efectuează în mod regulat
- 5.16 programele de învățare respectă un proces sistematic de păstrare a înregistrărilor

5C STUDIUL INDIVIDUAL

- 5.17 elevii sunt încurajați să își asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare (ex. sunt conștienți de propriile puncte tari și puncte slabe, acționează conform feedback-ului primit, propun noi obiective de învățare)
- 5.18 toate activitățile de învățare sunt planificate și structurate pentru a promova și a încuraja învățarea individuală centrată pe elev, învățarea în cadrul unui grup sau învățarea în diferite contexte
- 5.19 elevii primesc în mod regulat feedback și informații privind progresul realizat, informații despre modul în care pot stabili noi criterii individualizate pentru a acoperi lipsurile în învățare
- 5.20 elevii sunt implicați în evaluarea progresului pe care îl realizează; evaluarea formativă și feedback-ul sunt folosite pentru planificarea învățării și pentru monitorizarea progresului elevilor
- 5.21 elevii cunosc planificarea activităților de evaluare și sunt familiarizați cu diferite activități de evaluare formativă și sumativă înainte ca evaluarea finală să aibă loc

Principiul Calității 6 – Evaluarea și certificarea învățării

Organizația utilizează procese eficiente de evaluare și monitorizare pentru a sprijini progresul elevilor.

6A EVALUAREA SUMATIVĂ ȘI CERTIFICAREA

- 6.1 procedurile și condițiile privind evaluarea sumativă, monitorizarea învățării și certificarea sunt comunicate în mod clar tuturor factorilor interesați
- 6.2 cerințele specifice de evaluare ale elevilor (de ex, pentru elevii cu cerințe educaționale speciale) sunt identificate și îndeplinite atunci când este posibil
- 6.3 evaluarea sumativă este folosită pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a informa elevii în legătură cu progresul pe care l-au realizat și cu modul în care își pot îmbunătăți performanța
- 6.4 elevii au oportunitatea de a se înregistra la o nouă procedură de evaluare sumativă (dacă este posibil) și/sau au o "a doua șansă" de a fi evaluați
- 6.5 toate evaluările sunt adecvate, riguroase, corecte, exacte și sunt efectuate în mod regulat; evaluarea sumativă și certificarea sunt în conformitate cu standardele naționale și cu legislația în vigoare
- 6.6 procedura de înregistrare a elevilor pentru certificare îndeplinește reglementările în vigoare
- 6.7 evaluarea sumativă, monitorizarea învățării și certificarea sunt efectuate de cadre didactice cu calificare adecvată și experiență corespunzătoare
- 6.8 în mod regulat sunt selectate și revizuite metodele și instrumentele de evaluare sumativă; constatările rezultate sunt luate în considerare în acțiuni ulterioare de evaluare, pentru a asigura consecvența și corectitudinea procesului de evaluare;; cadrele didactice participă în mod regulat la activități de standardizare a evaluării

Principiul Calității 7 – Evaluarea și Îmbunătățirea calității

Performanța organizației este monitorizată și evaluată; procesul de autoevaluare are ca rezultat planul de îmbunătățire; îmbunătățirile sunt implementate și monitorizate

7A PROCESUL DE AUTOEVALUARE

- 7.1 personalul de conducere este angajat și implicat în mod activ în procesul de autoevaluare; procesul de autoevaluare este sistematic, efectuat anual împreună cu întregul personal și ia în considerare opiniile exprimate de toți factorii interesați interni și externi
- 7.2 o politică clară privind autoevaluarea este comunicată tuturor factorilor interesați și este înțeleasă de aceștia
- 7.3 toate aspectele referitoare la organizație, inclusiv programele de învățare și alte servicii, sunt supuse procesului de autoevaluare
- 7.4 pentru monitorizarea eficacității programelor de învățare și a altor servicii oferite de unitatea de ÎPT sunt folosite instrumente adecvate și benchmarkingul (compararea cu buna practică în domeniu)
- 7.5 sistemul de calitate dispune de un mecanism de colectare regulată (cel puțin o dată pe an) a feedback-ului din partea elevilor și a altor factori interesați interni și externi privind toate aspectele organizației, indicatorii și standardele naționale
- 7.6 sunt utilizate instrumente specifice (ex. Chestionare, interviuri, focus grupuri etc.) pentru a identifica „gradul de satisfacție” al beneficiarilor

- 7.7 performanța este analizată pe baza *indicatorilor cheie de performanță* interni și externi, a țintelor stabilite pentru a identifica noi ținte de îmbunătățire; autoevaluarea riguroasă are drept rezultat identificarea priorităților și stabilirea unor obiective ambițioase de îmbunătățire și de planificare a acțiunii
- 7.8 există proceduri pentru monitorizarea internă și validarea aprecierilor formulate în timpul procesului de autoevaluare și a aprecierilor în privința dovezilor prezentate
- 7.9 raportul procesului de autoevaluare este aprobat de echipa de conducere; procesul de autoevaluare este monitorizat extern iar raportul procesului de autoevaluare este validat extern de către reprezentanții inspectoratelor școlare

7B PROCESUL DE ÎMBUNĂȚIRE

- 7.10 se stabilesc procedurile de dezvoltare a punctelor tari, de rezolvare a punctelor slabe și de implementare a îmbunătățirilor, iar rezultatele procesului și ale raportului de autoevaluare se folosesc ca resurse pentru dezvoltări ulterioare
- 7.11 planul de îmbunătățire ia în considerare toate puncte slabe identificate, inclusiv pe acelea a căror îmbunătățire nu s-a realizat în ciclul anterior; domeniile de activitate selectate pentru a fi îmbunătățite reprezintă un răspuns adecvat la punctele tari și slabe ale unității de ÎPT
- 7.12 planul de îmbunătățire stabilește în mod adecvat costurile și resursele și, definește în mod clar țintele, prioritățile, sarcinile, responsabilitățile și termenele; criteriile de succes sunt specifice, măsurabile și posibil de atins
- 7.13 implementarea planurilor de acțiune, a îmbunătățirilor și a măsurilor corective este monitorizată și evaluată; sunt aduse modificări în conformitate cu rezultatele; performanța îmbunătățită a organizației este monitorizată și analizată
- 7.14 toți membrii personalului sunt implicați în procesul de îmbunătățire continuă a calității
- 7.15 toți membrii personalului și toți factori interesați primesc informații și feedback în legătură cu rezultatele procesului de autoevaluare și cu planul de îmbunătățire (cu respectarea dreptului la protejarea datelor personale)
- 7.16 tendințele privind performanța în timp demonstrează o îmbunătățire continuă sau menținerea unor standarde foarte înalte; progresul este măsurat pe baza țintelor, indicatorilor și standardelor de la nivel național
- 7.17 concluziile specificate de organisme externe sunt comunicate personalului în cauză și sunt aplicate măsuri corective
- 7.18 planul de îmbunătățire al unității de ÎPT este aprobat de către reprezentanții inspectoratelor școlare

SECȚIUNEA 4

Evaluarea performanței unităților de ÎPT

1. Introducere

În timpul procesului de autoevaluare, unitățile de ÎPT trebuie să decidă dacă desfășoară activitățile detaliate prin descriptorii de performanță din Cadrul național de asigurare a Calității în ÎPT, să aprecieze cât de bine desfășoară aceste activități și dacă dețin dovezi în sprijinul aprecierilor emise.

Procesul de autoevaluare implică luarea următoarelor decizii:

- în cazul în care unitățile de ÎPT nu desfășoară în prezent activitățile detaliate printr-un anumit descriptor de performanță, trebuie să analizeze dacă acest lucru are un impact negativ asupra experienței de învățare a elevilor. În caz afirmativ, unitățile de ÎPT trebuie să specifice acest punct slab în raportul procesului de autoevaluare și să îl cuprindă în planul de îmbunătățire.
- în cazul în care unitățile de ÎPT desfășoară activitățile detaliate printr-un anumit descriptor de performanță, trebuie să aprecieze dacă acestea au un impact pozitiv asupra experienței de învățare a elevilor. În caz afirmativ, trebuie să precizeze în raportul procesului de autoevaluare că acesta este un punct tare și trebuie să se asigure că dețin dovezi în sprijinul acestei aprecieri.
- în cazul în care unitățile de ÎPT desfășoară activitățile detaliate printr-un anumit descriptor de performanță la un nivel mediu și într-un mod care nu are un impact semnificativ asupra experienței de învățare a elevilor, însă îndeplinesc cerințele minime ale Standardelor de acreditare, vor aprecia dacă această performanță satisfăcătoare ar putea fi îmbunătățită pentru a deveni o performanță bună sau una foarte bună. Aceste aprecieri trebuie menționate în raportul procesului de autoevaluare și în planul de îmbunătățire.
- în final, unitățile de ÎPT trebuie să aprecieze dacă punctele slabe au o pondere mai mare decât punctele tari sau invers, și dacă acest lucru are un impact asupra elevilor.

Toate aceste aprecieri precum și dovezile care le susțin trebuie menționate în **Raportul procesului de autoevaluare**.

Descriptorii de performanță din Cadrul național de asigurare a Calității în ÎPT sunt corelați cu indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar. Fiecare indicator are asociat un număr de descriptorii de performanță; aceștia descriu activitățile care trebuie realizate pentru ca performanța unității de ÎPT la indicatorul respectiv să fie considerată optimă.

De aceea, aprecierile și dovezile din Raportul procesului de autoevaluare vor sta la baza acordării calificativelor pentru indicatorii de performanță în Raportul anual de evaluare internă (elaborat de ARACIP) și a elaborării planului de îmbunătățire a calității educației și formării profesionale.

2. Acordarea calificativelor pentru indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar (menționați în Partea a III-a a Raportului anual de evaluare internă)

Pentru fiecare indicator de performanță, **scala de acordare a calificativelor** va fi de la 1 – NESATISFĂCĂTOR la 5 – EXCELENT, utilizând următoarele criterii:

- îndeplinirea **tuturor cerințelor** exprimate, pentru indicatorul respectiv, **prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare** (prezentate în Anexa 6.5) se consideră ca performanță „**satisfăcătoare**”;
- îndeplinirea **tuturor cerințelor** exprimate, pentru indicatorul respectiv, **prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare și doar parțial a cerințelor exprimate prin descriptorii din cadrul standardelor de referință** (prezentate în Anexa 6.6) este considerată ca performanță „**bună**”;
- îndeplinirea **tuturor cerințelor exprimate**, pentru indicatorul respectiv, **prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare și a tuturor cerințelor exprimate prin descriptorii din cadrul standardelor de referință** este considerată ca performanță „**foarte bună**”;
- **depășirea uneia, mai multor sau tuturor cerințelor exprimate prin descriptorii din cadrul standardelor de referință precum și inovația asociată acestora**, este considerată ca performanță „**excelentă**”.

Excelent	toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare + toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din Standardele naționale de referință +depășirea cerințelor exprimate prin descriptorii din Standardele naționale de referință și inovația asociată acestora
Foarte bine	toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare + toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din Standardele naționale de referință
Bine	toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare + o parte din cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din Standardele naționale de referință
Satisfăcător	toate cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare
Nesatisfăcător	o parte din cerințele exprimate, pentru indicatorul respectiv, prin descriptorii din cadrul standardelor de acreditare

Existența progresului este asociată implicit sau explicit tuturor indicatorilor de performanță. Deci, inexistența progresului va fi considerată ca o diminuare a calității, pentru perioada de referință luată în considerare la evaluare. De aceea, în evaluarea calității educației și formării profesionale, inclusiv în aprecierea excelenței, trebuie avut în vedere progresul în îmbunătățirea calității (care va fi continuu, permanent și bazat pe dovezi), în privința:

- nivelului de realizare a obiectivelor asumate
- satisfacerii nevoilor beneficiarilor direcți și indirect
- inițiativei, inovației, creativității prin care unitatea de IPT își definește personalitatea proprie și care se constituie ca exemple de bună practică (“benchmarks”)

3. Emiterea aprecierilor despre puncte tari și puncte slabe

CNAC în ÎPT urmărește în primul rând să dezvolte la nivelul școlilor o cultură a calității și să promoveze acele mecanisme care conduc la o îmbunătățire continuă a calității învățământului profesional și tehnic. Descriptorii de performanță din CNAC în ÎPT nu numai că permit evaluarea nivelului de calitate, ci sunt utilizați și ca ținte de îmbunătățire pentru acele zone în care unitățile de ÎPT au identificat puncte slabe.

În raportul anual al procesului de autoevaluare realizat de unitățile de ÎPT și în raportul de monitorizare externă, realizat de ISJ / ISMB, identificarea punctelor tari și a punctelor slabe la nivelul unităților de ÎPT precum și precizarea dovezilor care susțin evaluarea se vor face pentru fiecare principiu de calitate din CNAC în ÎPT.

Aprecierile unităților de ÎPT trebuie să se bazeze pe dovezi. De ex.,dacă au stabilit că procesele de predare și instruire practică sunt la un nivel excelent, este necesar să ofere dovezi în legătură cu activitățile desfășurate de profesorii și maeștrii instructori, suplimentar față de cerințele descriptorilor de performanță.

Aprecierile se bazează pe calitatea activităților desfășurate în vederea îndeplinirii descriptorilor de performanță și în primul rând pe evaluarea impactului acestor activități asupra experienței de învățare a elevilor. CNAC în ÎPT **este centrat pe elev**, situând astfel elevul în centrul activităților întreprinse de unitățile de ÎPT.

Tabelele de mai jos prezintă **exemple** de aprecieri în legătură cu punctele tari și punctele slabe. Unitățile de ÎPT pot compara propria performanță cu aceste exemple, ceea ce îi ajută să stabilească dacă anumite activități specifice pot fi considerate puncte tari sau puncte slabe. Identificarea punctelor slabe este primul pas în elaborarea planului de îmbunătățire. Pentru activitățile care nu sunt considerate nici puncte tari, nici puncte slabe, unitățile de ÎPT trebuie să stabilească dacă țintele de îmbunătățire a acestor performanțe trebuie incluse în planul de îmbunătățire.

Principiile calității 1 și 7

Managementul și îmbunătățirea calității

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** despre managementul calității, autoevaluare și îmbunătățire.

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Valorile și normele de conduită sunt înțelese de toți și aplicate în activitățile zilnice.</i> • <i>Unitatea de ÎPT are echipe eficiente care stabilesc ținte ambițioase, dar realiste, inclusiv ținte privind rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării.</i> • <i>Intreg personalul își înțelege cu claritate responsabilitatea de a</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lucrul în echipă este, în general, bine instituit și unitatea de ÎPT are obiective adecvate identificate.</i> • <i>Cadrele didactice contribuie la asigurarea calității și la autoevaluare, dar nu se așteaptă contribuția membrilor personalului didactic auxiliar și nedidactic sau a altor părți interesate.</i> • <i>Țintele privind rata de</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nu există dovezi dacă alți membri ai personalului, cu excepția responsabilului CEAC, au vreo contribuție în ceea ce privește managementul calității sau autoevaluarea.</i> • <i>Slabă monitorizare și evaluare a performanței, și măsuri reduse în îmbunătățirea rezultatelor învățării..</i> • <i>Membrii personalului și managerii nu cunosc</i>

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<p><i>identifica și a furniza dovezi referitoare la punctele tari și punctele slabe în domeniul lor de activitate.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Întreg personalul își înțelege foarte bine rolurile și responsabilitățile, respectiv impactul pe care îl are asupra unității de ÎPT și asupra succesului elevilor.</i> • <i>Elevii, personalul didactic și personalul didactic auxiliar și neauxiliar înțeleg și se implică în procesul de management al calității și de autoevaluare.</i> • <i>Alte părți interesate înțeleg procesul de autoevaluare a unității de ÎPT și contribuie la el.</i> • <i>Este monitorizată cu atenție activitatea unității de ÎPT, în special eficiența predării și a învățării și a activităților din afara organizației.</i> • <i>Rezultatele elevilor sunt evaluate în mod regulat.</i> • <i>Informațiile despre rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării sunt exacte, accesibile profesorilor, maiștrilor instructori și managerilor, și folosite eficient pentru a îmbunătăți performanța.</i> • <i>Politicele și procedurile sunt respectate, monitorizate, analizate și îmbunătățite, iar toate părțile interesate contribuie la acest proces.</i> • <i>Reclamațiile și contestațiile sunt tratate eficient, prompt pentru a satisface părțile implicate.</i> • <i>Datele din reclamații și contestații sunt folosite eficient pentru a îmbunătăți performanța.</i> • <i>Eficiența procesului de îmbunătățire a calității este monitorizată.</i> 	<p><i>retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării sunt stabilite și, în mod normal, atinse.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Majoritatea personalului are acces la date exacte privind rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării, și își evaluează corect munca pe baza acestora.</i> • <i>Mare parte din activitatea unităților de ÎPT este monitorizată îndeaproape.</i> • <i>În majoritatea ariilor curriculare, eficacitatea predării și învățării este monitorizată, și este evaluat impactul asupra evoluției elevilor.</i> • <i>Unele politici și proceduri sunt respectate, monitorizate, analizate și îmbunătățite, dar nu toate părțile interesate contribuie la acest proces.</i> • <i>Unele departamente tratează reclamațiile și contestațiile în mod eficient.</i> • <i>Se efectuează îmbunătățiri ale calității, dar eficiența acestora nu este monitorizată.</i> 	<p><i>punctele tari și punctele slabe ale diferitelor domenii de activitate ale unității de ÎPT.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Respectarea politicilor și procedurilor este sporadică la nivelul unității de ÎPT, iar politicile și procedurile sunt rar analizate.</i> • <i>Elevii și alte părți interesate nu sunt solicitați în mod activ să folosească procedurile de sesizări și reclamații și puțini sunt conștienți de importanța acestora.</i> • <i>Reclamațiile sunt tratate ineficient și cu întârziere.</i> • <i>Autoevaluarea și îmbunătățirea calității sunt ineficiente și au puține rezultate.</i>

Principiul calității 2

Responsabilitățile managementului

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** despre conducere și management:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Managerii împărtășesc un scop comun și pun pe primul plan elevii și rezultatele acestora.</i> • <i>Țelurile și valorile unității de ÎPT sunt clare și șansele egale sunt puternic evidențiate</i> • <i>Personalul este bine informat și este dedicat țelurilor școlii ÎPT.</i> • <i>Unitatea de ÎPT lucrează eficient cu partenerii, cum ar fi angajatori și reprezentanți ai comunității.</i> • <i>Rezultatele elevilor sunt evaluate în mod regulat.</i> • <i>Informațiile rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării sunt exacte, accesibile profesorilor, maiștrilor instructori și managerilor, și sunt folosite eficient pentru a îmbunătăți performanța.</i> • <i>Sistemele de evaluare a performanței personalului, pentru identificarea nevoilor de formare și de dezvoltare a acestora sunt complete și eficiente.</i> • <i>Resursele financiare și alte resurse sunt utilizate în mod eficient pentru a susține priorități educaționale.</i> • <i>Membrii Consiliului de administrație monitorizează îndeaproape performanța unității de ÎPT.</i> • <i>Ei înțeleg punctele tari și punctele slabe ale unității de ÎPT, și stabilesc corect prioritățile pentru dezvoltare și îmbunătățire.</i> • <i>Ei își îndeplinesc îndatoririle reglementate și asigură o strategie adecvată de dezvoltare a unității de ÎPT.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Managerii unității de ÎPT sunt conștienți de punctele tari și punctele slabe.</i> • <i>Ei au stabilit câteva măsuri de îmbunătățire a rezultatelor învățării.</i> • <i>Obiectivele referitoare la rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării sunt stabilite și în mare parte sunt îndeplinite.</i> • <i>Majoritatea personalului are acces la date exacte privind rata de retenție, progresul elevilor și rezultatele învățării, și le folosesc în mod adecvat în evaluarea activităților lor.</i> • <i>O mare parte din activitatea unității de ÎPT este monitorizată îndeaproape.</i> • <i>În majoritatea departamentelor, eficiența predării și învățării este bine monitorizată, și este evaluat impactul asupra evoluției elevilor.</i> • <i>Majoritatea personalului este evaluat în mod regulat și este format pentru a satisface nevoile identificate.</i> • <i>Resursele financiare și alte resurse sunt utilizate în mod eficient pentru a susține priorități educaționale.</i> • <i>Membrii Consiliului de administrație sunt informați despre performanțele unității de ÎPT și stabilesc obiective pentru îmbunătățire.</i> • <i>Ei își îndeplinesc responsabilitățile reglementate.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Predare nesatisfăcătoare sau variații inacceptabil de mari în calitatea predării în cadrul unității de ÎPT (ca indicator, predarea nesatisfăcătoare este semnificativă, dacă mai mult de 10% din lecțiile/activitățile practice observate sunt nesatisfăcătoare)</i> • <i>Standardele unității de ÎPT sunt semnificativ mai reduse decât ar trebui să fie.</i> • <i>În mod regulat, unitatea de ÎPT nu poate atinge țintele de performanță.</i> • <i>S-a depus un efort minim pentru a promova egalitatea de șanse.</i> • <i>Membrii personalului și managerii nu cunosc punctele tari și punctele slabe ale unității de ÎPT.</i> • <i>Resursele nesatisfăcătoare reduc calitatea predării în multe domenii ale unității de ÎPT.</i> • <i>Scopurile și obiectivele unității de ÎPT nu sunt clare.</i> • <i>Activitățile, rolurile și responsabilitățile echipei de conducere, ale Consiliului de administrație și ale Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității nu sunt clar definite.</i> • <i>Membrii personalului și factorii interesați nu cunosc activitățile desfășurate de diferitele comitete și comisii.</i>

Principiul calității 3 Managementul resurselor

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** despre managementul resurselor:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorii și maiștrii instructori sunt calificați. • Ei participă frecvent la programe de perfecționare • Unitatea școlară oferă un mediu interesant și activ pentru elevi. • Facilitățile și resursele de învățare sunt foarte bune, peste nivelul așteptat. • Documentele de feed back arată că personalul și elevii apreciază facilitățile de învățare. • Munca elevilor este expusă în clase și locuri publice. • Bibliotecile și centrele de documentare sunt bine proiectate, echipate și folosite. • Acestea cumulează o gamă variată de resurse pentru învățare. • Elevii și personalul au acces ușor și liber la echipamente de calcul moderne, disponibile și în multe clase sau ateliere. • Unitatea de ÎPT și-a susținut investiția în echipamente de calcul și software prin politici care încurajează folosirea calculatoarelor. • Facilitățile de tipărire și multiplicare permit profesorilor și maiștrilor instructori să realizeze un bun suport tipărit pentru cursuri. • Elevii cu mobilitate redusă au acces ușor în toate zonele unității de ÎPT. • Adaptările claselor, locurilor de practică și atelierelor permit elevilor cu cerințe educaționale speciale să învețe eficient. 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalul este bine calificat pentru munca pe care o efectuează, dar un număr mic de profesori și maiștri a participat la cursuri de perfecționare • O parte din spațiile unității de ÎPT oferă facilități de învățământ corespunzătoare. • Spațiile destinate învățării sunt suficient de mari, au personal auxiliar adecvat, și oferă elevilor acces ușor la materialele de îndrumare. • Există încăperi mai mici în care pot avea loc întâlniri particulare doar cu un elev. • Majoritatea claselor le oferă elevilor un mediu atractiv. • Elevii și personalul pot folosi calculatoare moderne, cu o gamă largă de software și acces bun la Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Un număr semnificativ de profesori și maiștri instructori sunt necorespunzător calificați pentru disciplina predată, le lipsește experiența profesională și didactică. • Există puține oportunități pentru dezvoltarea profesională. • Eficacitatea dezvoltării profesionale nu este evaluată riguros. • Echipamentele de specialitate și materialele care să sprijine procesul de predare și instruire practică, sunt de slabă calitate. • Spațiile destinate învățării sunt inadecvate și sunt necorespunzător întreținute. • Auxiliarele curriculare sunt insuficiente pentru a face față nevoilor elevilor. • Zone importante ale unității de ÎPT sunt inaccesibile sau necorespunzătoare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

Principiul calității 4

Proiectarea, dezvoltarea și revizuirea programelor de învățare

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** privind proiectarea, dezvoltarea și revizuirea programelor de învățare:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oferta educațională este diversă, gama de programe de învățare corespunde nevoilor tuturor elevilor.</i> • <i>Furnizarea programelor de învățare este bine organizată.</i> • <i>Există o gamă variată de activități extra-curriculare.</i> • <i>Programele de învățare sunt planificate și monitorizate cu atenție.</i> • <i>Documentele de proiectare și planificare țin cont de experiența și achizițiile anterioare ale elevilor.</i> • <i>Elevii folosesc eficient facilitățile puse la dispoziție pentru a munci pe cont propriu.</i> • <i>Curriculum-ul este incluziv și asigură șanse egale de acces și formare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Unitatea de ÎPT oferă o gamă bună de programe de învățare, corespunzătoare nevoilor elevilor.</i> • <i>Marea majoritate a elevilor sunt capabili să urmeze programele pe care le-au ales.</i> • <i>Unitatea de ÎPT se asigură că elevii sunt conștienți de oportunitățile oferite de alte unități de ÎPT din zonă.</i> • <i>Programul extra-curricular școlar oferă o gamă satisfăcătoare de activități, inclusiv activități sportive.</i> • <i>Există facilități corespunzătoare pentru dezvoltarea abilităților practice.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Unitățile de ÎPT îi lipsesc politicile și practicile care susțin eficient includerea tuturor categoriilor de elevi.</i> • <i>Curriculumul este lipsit de sensibilitate față de educația incluzivă și egalitatea șanselor, ceea ce are ca rezultat faptul că anumite grupuri de elevi nu sunt pregătite în mod corespunzător.</i> • <i>Oferta educațională este prea limitată pentru a permite elevilor să obțină calificări corespunzătoare sau să progreseze spre programe de calificare de nivel superior..</i> • <i>Programele de învățare nu sunt planificate, organizate și monitorizate eficient, astfel încât un număr semnificativ de elevi nu reușește să obțină progresul așteptat.</i> • <i>Elevii au puține oportunități de a-și lărgi experiențele prin activități extra-curriculare.</i> • <i>Abilitățile și cunoștințele necesare în vederea angajării, pentru continuarea formării sau pentru studii superioare sunt luate prea puțin în considerare.</i> • <i>Programele sunt prea fragmentate datorită rigidității în respectarea planificării didactice inițiale. .</i> • <i>Există o incoerență în formarea competențelor profesionale datorată lipsei de comunicare între profesori și maiștrii instructori.</i> • <i>Dobândirea progresivă de cunoștințe, abilități și</i>

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
		<p>competențe de către elevi este împiedicată pentru că pregătirea teoretică și cea practică nu sunt integrate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programarea activităților generează un program prea încărcat pentru elevi. • Calitatea procesului de formare variază de la o locație la alta.

Principiul Calității 5 Predarea, instruirea practică și învățarea

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** despre procesul de învățare:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • Activitățile sunt foarte bine pregătite, ceea ce nu împiedică valorificarea unor ocazii neanticipate dar constructive care apar în timpul lecțiilor/activităților practice • Entuziasmul și angajamentul profesorilor și maiștrilor instructori îi inspiră pe elevi, care răspund bine la provocările prezentate. • Profesorii și maiștrii instructori demonstrează autoritate profesională • În decursul unei anumite perioade de timp, sunt utilizate metode variate de predare și elevii utilizează modalități de lucru diferite. • Evaluarea este bine organizată. • Activitatea elevilor este evaluată în mod regulat și detaliat; comentariile îi ajută pe elevi să știe cât de bine învață și cum își pot îmbunătăți rezultatele. • În cadrul activității didactice se promovează cercetarea pe cont propriu și utilizarea eficientă a timpului elevilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • În activitatea didactică este asigurată rigoarea și corectitudinea științifică a informației; planificarea și desfășurarea activităților didactice este clară și eficace. • Metodele de lucru sunt adecvate sarcinilor și le îngăduie elevilor să înregistreze un progres satisfăcător. • Lecțiile/ activitățile practice au obiective clare și înțelese de elevi • Profesorii și maiștrii instructori ajută elevii să își planifice în mod eficient timpul. • Activitatea elevilor este evaluată în mod regulat și detaliat; comentariile îi ajută pe elevi să înțeleagă unde au greșit și ce trebuie să facă pentru a remedia acest lucru. • Elevii se implică activ în timpul lecțiilor/ activităților practice, răspund la întrebări și participă la discuții. • Profesorii și maiștrii instructori îi încurajează pe elevi să lucreze eficient pe cont propriu, dar o parte din elevi rămân prea dependenți de profesor sau maestrul instructor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințele profesionale ale profesorilor și maiștrilor instructori nu asigură un nivel adecvat de predare • Metodele de evaluare sunt inadecvate pentru a oferi elevilor o imagine clară și critică în ceea ce privește rezultatele și progresul pe care îl realizează • Elevii nu înțeleg ce trebuie să facă pentru a-și îmbunătăți performanța. • Se folosesc într-o măsură prea mare metode de predare care solicită prea puțin inițiativa proprie a elevilor, abilitățile lor practice. • Prezența elevilor la lecții sau stagiile de practică este slabă.

Principiul calității 5

Servicii de sprijin pentru elevi

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** legate de calitatea serviciilor de orientare și sprijin:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarea inițială este imparțială și atentă. • Informațiile sunt furnizate în multe forme și locuri, iar elevii au posibilitatea să analizeze alegerile făcute. • Nevoile elevilor sunt evaluate corect și repede înaintea sau la începutul programului. • Nevoile de sprijin pentru învățare sunt abordate repede și cu grijă, iar elevii participă la activitățile suplimentare. • Impactul acestui sprijin este evaluat regulat, iar eficacitatea sistemelor de sprijin este evaluată în raport cu costurile și rezultatele elevilor. • Există aranjamente bune și variate de a oferi sprijin în perioade dificile, și există o gamă variată de servicii personale și sociale pentru elevi. • Elevii cunosc bine persoanele desemnate pentru a-i ajuta, atât la studiu cât și pentru rezolvarea unor probleme personale. • Există o bună comunicare între diriginți, profesori, maiștri instructori și personalul de sprijin. • Țintele sunt stabilite și verificate regulat, iar elevii știu ce se așteaptă de la ei. • Există posibilități frecvente pentru elevi de a discuta și planifica viitoarele direcții de studiu sau angajarea. • Există o evoluție pe scară largă pentru toate tipurile de elevi. • Nevoile elevilor din toate mediile sociale sunt 	<ul style="list-style-type: none"> • Informațiile inițiale sunt clare și accesibile tuturor elevilor. • Elevilor li se oferă atât sprijin tutorial cât și pentru învățare, care este verificat pentru a vedea dacă corespunde nevoilor lor. • Elevii mai slabi au posibilități pentru a obține ajutor suplimentar. • Există surse suplimentare de a obține ajutor și consiliere privind aspectele financiare, medicale și legate de asigurări. • Unitatea de ÎPT verifică evoluția elevilor lor și se asigură de faptul că majoritatea elevilor evoluează spre niveluri superioare de învățământ sau slujbe relevante. 	<ul style="list-style-type: none"> • Un număr semnificativ de elevi schimbă programul de învățare curând după ce le-au început, ceea ce reflectă că au fost consiliați necorespunzător. • Există o rată ridicată a abandonului programelor de învățare sau un procent mare de elevi părăsesc unitatea de ÎPT înainte de absolvire. • Orientarea și sprijinul pentru grupurile de elevi cu nevoi speciale nu sunt eficiente. • Elevii aparținând anumitor grupuri etnice nu se înscriu în cadrul anumitor programe. • Nevoile de sprijin pentru învățare nu sunt evaluate, sau sunt evaluate dar nu sunt satisfăcute. • Mulți elevi nu sunt informați în legătură cu serviciile disponibile. • Comunicarea dintre personalul de sprijin, diriginți și alte persoane ce oferă servicii de sprijin este necorespunzătoare sau nu există. • Înregistrările privind progresul elevilor sunt necorespunzătoare sau nu există. • Atmosfera de lucru din cadrul unității de ÎPT nu antrenează la studiu și învățare, sau elevii au motive să nu se simtă în siguranță.

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<p>recunoscute și satisfăcute.</p> <ul style="list-style-type: none"> Există posibilități de angajare în cadrul școlii ÎPT și al comunității locale. Programul tutorial al unității de ÎPT oferă posibilități de educație personală, socială și privind cariera, împreună cu o gamă completă de servicii sociale. 		

Principiul calității 6

Evaluarea și certificarea învățării

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** formulate în legătură cu evaluarea și certificarea învățării:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea este regulată și riguroasă. Profesorii și maștrii instructori notează lucrările elevilor just și le înapoiază cu promptitudine. Evaluarea fiecărei lucrări oferă profesorului și maestrului instructor prilejul să pună în discuție în fața elevilor diverse aspecte, iar elevilor să clarifice aspecte legate de evaluare. Elevilor li se oferă informații corecte legate de rezultatele lor. Elevii sunt ajutați să înțeleagă punctele tari și slabe ale lucrărilor lor și să identifice țintele pentru următoarea etapă. Țintele sunt stabilite printr-o varietate de date și păreri ale celor implicați. Evaluarea este utilizată pentru a identifica nevoile suplimentare de învățare ale elevilor. Aceste nevoi sunt satisfăcute. Raportarea este corectă 	<ul style="list-style-type: none"> Evaluările regulate ale lucrărilor sunt corecte și oferă elevilor informații legate de performanțele lor și de posibilitatea de perfecționare. Există o oarecare variație în privința calității activităților de evaluare propuse elevilor, cu câteva activități nesatisfăcătoare. Profesorii și maștrii instructori stabilesc frecvent teste și dau regulat elevilor teme pentru acasă. Majoritatea adoptă o abordare riguroasă în privința notării și corectării lucrărilor elevilor. Este ușor pentru elevi să înțeleagă baremele de corectare. Profesorii și maștrii instructori fac deseori comentarii încurajatoare. 	<ul style="list-style-type: none"> Evaluările nu sunt suficient de riguroase și regulate, și nu oferă elevilor posibilitatea de a-și forma o imagine clară asupra rezultatelor lor. Înregistrările progresului furnizează indicații necorespunzătoare cu privire la ce s-a învățat. Nu se face suficient pentru a-i ajuta pe elevi să deprindă abilități și cunoștințe care să le dea posibilitatea să-și evalueze propria activitate. Nu există modalități de monitorizare a activităților efectuate și rezultatelor elevilor. Unitatea de ÎPT nu răspunde într-o manieră corespunzătoare și la timp părerilor examinatorilor, inspectorilor-

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<p><i>și oferă elevilor și părinților lor o imagine clară asupra performanțelor elevilor.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Performanțele și progresul elevilor sunt utilizate eficient pentru a monitoriza eficacitatea ofertei unității de ÎPT.</i> • <i>Comentariilor din partea examinerilor și inspectorilor li se răspunde cu promptitudine și în mod corespunzător.</i> • <i>Profesorii, maștrii instructori și managerii monitorizează rezultatele elevilor, asigurându-se că standardele sunt aceleași pentru grupuri diferite de elevi ce urmează aceleași programe de învățare sau programe echivalente.</i> • <i>Există proceduri eficiente care dau posibilitatea cadrelor didactice să împărtășească buna practică în cadrul ariilor curriculare</i> 		

Principiile calității 1 - 7

Date privind retenția, progresul și realizările

Următoarele elemente descriptive ilustrează **aprecieri** privind ratele de retenție, progres și realizare:

Punct tare	Nivel mediu	Punct slab
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ratele de promovabilitate și retenție sunt mult peste media națională.</i> • <i>Rezultatele privind orice abilități cheie examinate sunt de asemenea foarte ridicate.</i> • <i>Cunoștințele și competențele sunt la un nivel mult mai mare decât cel care se așteaptă în mod obișnuit.</i> • <i>Majoritatea elevilor lucrează la nivelul capacității lor și răspund în mod adecvat la</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ratele de promovabilitate și retenție sunt cel puțin egale cu mediile naționale.</i> • <i>Analiza valorii adăugate indică faptul că majoritatea elevilor înregistrează progresul care se așteaptă din partea lor.</i> • <i>Majoritatea elevilor ating nivelul așteptat pentru abilitățile cheie de comunicare, calcul și numerație și de utilizare a calculatorului, unde</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rezultate slabe generale pe grupuri de elevi specifice; de exemplu, elevii supradotați și talentați, cei cu dificultăți și/sau deficiențe de învățare și grupuri de elevi aparținând unei minorități etnice.</i> • <i>Rezultatele unui număr semnificativ de elevi în ceea ce privește abilitățile cheie sunt prea slabe pentru a le permite acestora să facă față în mod adecvat programului</i>

<p><i>solicitări.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Majoritatea elevilor au realizat un progres mult mai însemnat decât s-ar fi așteptat având în vedere performanța lor anterioară.</i> • <i>Progresul prin găsirea unui loc de muncă sau continuarea studiilor în învățământul superior reprezintă o regulă.</i> 	<p><i>este cazul.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Majoritatea elevilor demonstrează că au cunoștințele, nivelul de înțelegere și competențele pe care se așteaptă să le aibă un elev mediu.</i> • <i>Elevii lucrează la un nivel cel puțin adecvat capacității lor.</i> • <i>Mulți elevi reușesc să își atingă obiectivele privind găsirea unui loc de muncă sau continuarea studiilor.</i> 	<p><i>de învățare pe care îl parcurg sau pentru a avea șanse reale de a se ridica la nivelul cerințelor din învățământul superior și/sau de la un loc de muncă.</i></p>
--	--	---

SECȚIUNEA 5

Procesul de autoevaluare

1. Introducere

Principala responsabilitate în îmbunătățirea calității în educație și formare profesională revine unităților de ÎPT. Este esențial ca unitățile de ÎPT să depună eforturi pentru a asigura și îmbunătăți calitatea ofertei lor, folosind metode și instrumente eficiente care să vizeze toate aspectele educației și formării profesionale.

Ca parte a monitorizării și îmbunătățirii calității, unitățile de ÎPT încurajează personalul să realizeze analize și evaluări ale propriei performanței. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității va utiliza aceste analize pentru a obține o imagine de ansamblu asupra calității organizației. Rezultatul acestui proces de autoevaluare trebuie să fie planurile de îmbunătățire pentru toate domeniile de activitate relevante.

Activitățile de autoevaluare și de elaborare a planului de îmbunătățire trebuie sprijinite de evaluări externe de calitate și de exerciții de analiză comparativă, componente fundamentale ale sistemului de management al calității.

Aceste îndrumări se bazează pe principiile autoevaluării și doresc să ofere Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității un instrument pentru planificarea și desfășurarea procesului de autoevaluare și elaborarea raportului de autoevaluare. Scopul este acela de a permite unităților de ÎPT să asigure calitatea ofertei de educație și formare profesională.

Autoevaluarea, aflată sub controlul și responsabilitatea unităților de ÎPT, poate fi definită ca un proces sistematic și progresiv prin care unitățile de ÎPT colectează și analizează dovezi pentru a emite aprecieri în legătură cu performanța realizată față de obiectivele stabilite.

Toate unitățile de ÎPT își autoevaluează anual performanța. Esența autoevaluării o constituie o evaluare bazată pe răspunsurile la indicatorii de performanță. În întocmirea raportului procesului de autoevaluare, unitățile de ÎPT trebuie să facă aprecieri asupra performanței lor și să identifice punctele tari, punctele slabe și alte aspecte ale ofertei lor care au nevoie de îmbunătățire.

Toate aprecierile trebuie sprijinite pe dovezi solide; trebuie făcute toate demersurile pentru colectarea dovezilor adecvate sau, acolo unde nu există dovezi sau dovezile sunt slabe, pentru producerea de dovezi potrivite.

2. Autoevaluarea și Îmbunătățirea Continuă

Procesele de autoevaluare și de îmbunătățire continuă ar trebui să cuprindă:

- Evaluarea performanței
- Elaborarea Raportului procesului de autoevaluare
- Elaborarea Planului de îmbunătățire, stabilirea țintelor de îmbunătățire și elaborarea planurilor de acțiune
- Monitorizarea și analiza măsurii în care s-au realizat planurile de îmbunătățire și s-au atins țintele

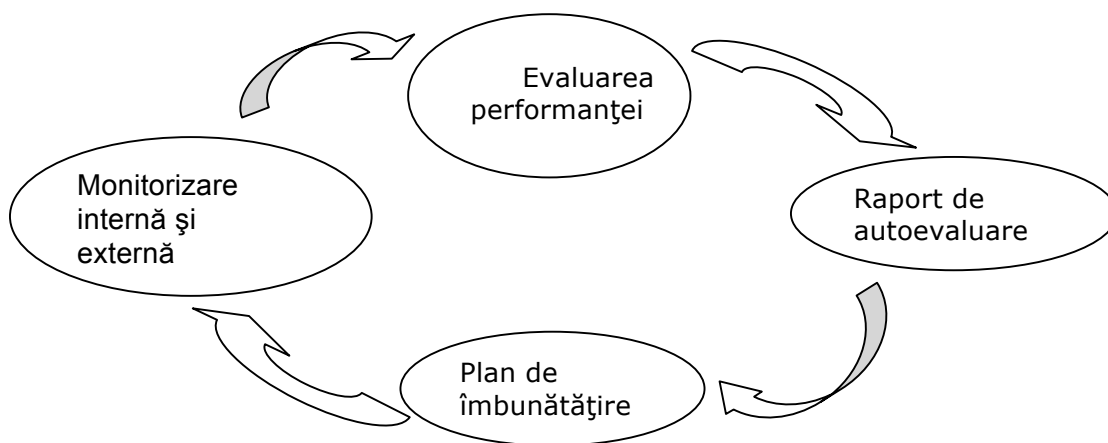

Fig.1: Ciclul anual de autoevaluare

Scopul principal al autoevaluării este îmbunătățirea calității. O autoevaluare eficientă va permite unităților de ÎPT să își identifice punctele tari și punctele slabe, să își compare performanța cu cea a altor unități de ÎPT, precum și să își elaboreze un plan de îmbunătățire. Procesul de elaborare a unui plan de îmbunătățire va cuprinde:

- Identificarea zonelor care necesită îmbunătățire și stabilirea priorităților
- Stabilirea obiectivelor și a acțiunilor care trebuie întreprinse pentru a duce la îndeplinire planul de îmbunătățire
- Stabilirea țintelor, standardelor și criteriilor care vor fi utilizate pentru a direcționa și controla procesul de îmbunătățire

Prin utilizarea autoevaluării, se va dezvolta o cultură a îmbunătățirii calității și vor fi conștientizate beneficiile procesului de asigurare a calității. Instituțiile cu responsabilități în asigurarea calității în ÎPT (inspectorate școlare, ARACIP și CNDIPT) vor oferi sprijin școlilor în procesul de asigurare a calității, vor monitoriza și evalua extern calitatea, vor valida rezultatele procesului de autoevaluare și vor aproba planul de îmbunătățire propus de unitățile ÎPT. Pe baza acestui sprijin, unitățile de ÎPT vor asigura calitatea educației și formării profesionale și vor crea condițiile pentru îmbunătățirea acesteia.

Pe lângă beneficiile subliniate mai sus, asigurarea calității în ÎPT va garanta că oferta este consecventă cu obiectivele generale ale ÎPT, cum ar fi:

- orientarea pe rezultatele învățării
- atingerea unui nivel înalt de implicare a elevilor în propria formare
- extinderea participării, eliminarea barierelor în procesul de învățare și eliminarea inegalităților în ceea ce privește oportunitățile de angajare
- dezvoltarea unui nivel de excelență în predare, instruire practică și în alte servicii oferite
- demonstrarea corectitudinii financiare și garantarea faptului că procesul de învățare înseamnă valoare în schimbul banilor
- obținerea de îmbunătățiri continue a calității ofertei de ÎPT

În acest scop, unitățile de ÎPT trebuie să desfășoare procesul de autoevaluare și îmbunătățire împreună cu toți factorii interesați: personalul școlii, elevii, părinții, angajatorii și reprezentenții comunității.

3. Beneficiile autoevaluării și asigurării calității

Asigurarea calității în ÎPT trebuie să se afle în strânsă legătură cu misiunea ÎPT, ceea ce înseamnă că asigurarea calității trebuie proiectată astfel încât să îmbunătățească serviciile oferite factorilor interesați, în special elevilor, angajatorilor și personalului din cadrul organizației. Principiile calității din CNAC în ÎPT și descriptorii de performanță asociați acestora sunt create în scopul garantării faptului că există o legătură eficientă între organizație și nevoile factorilor interesați.

O unitate de ÎPT are diferite tipuri de beneficiari, fiecare cu cerințe și așteptări diferite. Oferta de formare profesională trebuie să ia în considerare nevoi variate de calificare și trebuie elaborată astfel încât să satisfacă cerințele:

1) – *elevilor*, care doresc posibilități de instruire care să corespundă cu aspirațiile lor profesionale și personale. Certificatele de calificare obținute trebuie să certifice în mod real rezultatele învățării (cunoștințe, abilități și competențe dobândite la finalul procesului de învățare) și să constituie un pașaport pentru angajare.

2) – *angajatorilor*, care doresc certificate de calificare profesională valide și fidele.

3) – *sectoarelor publice*, care doresc ca oferta ÎPT să poată susține dezvoltarea economică și să sprijine politicile guvernamentale. Unitățile de ÎPT trebuie să aducă beneficii comunității în cadrul căreia activează și să contribuie la dezvoltarea economică regională și locală, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale.

Cu alte cuvinte, unitățile de ÎPT ar trebui să dezvolte cunoștințele, abilitățile și competențele elevilor astfel încât să le asigure acestora pașaportul către obținerea unui loc de muncă. În acest scop, unitățile de ÎPT trebuie să aibă personal calificat în mod corespunzător și o echipă de conducere profesionistă care să contribuie la dezvoltarea organizației.

Asigurarea calității ofertei educaționale este orientată pe rezultatele învățării și are numeroase beneficii pentru elevi, angajatori, pentru societate și pentru unitățile de ÎPT:

Beneficii pentru elevi

- centrarea pe elev a procesului de predare – învățare;
- egalitatea șanselor;
- buna informare privind oferta de formare;
- responsabilizarea privind propria evoluție academică și profesională;
- asigurarea unui program de învățare care să corespundă așteptărilor sale (în primul rând prin implicarea sa activă în procesul de autoevaluare desfășurat de școală și prin formularea unor propuneri de îmbunătățire a calității formării);
- creșterea șanselor de ocupare a unui loc de muncă.

Beneficii pentru angajatori

- încredere în calitatea învățământului profesional și tehnic și în validitatea certificatelor de calificare profesională;
- corelarea ofertei de formare profesională cu cererea;
- adaptarea conținutului ofertei de formare la nevoile de pe piața muncii

Beneficii pentru societate

- asigurarea transparenței privind calitatea ofertei de formare;
- responsabilizarea școlii, ca element cheie în asigurarea calității formării;
- sprijinirea procesului de descentralizare în învățământ;
- creșterea răspunderii publice a școlilor.
- creșterea atractivității învățământului profesional și tehnic.

Beneficii pentru unitățile de ÎPT

- legitimitate și recunoaștere sporită;
- încredere în propria ofertă de formare;
- creșterea satisfacției beneficiarilor (elevi, angajatori, părinți etc.);
- șanse de angajare sporite pentru absolvenți;
- responsabilizarea și creșterea autonomiei (prin importanța acordată procesului de autoevaluare);
- dezvoltarea unei culturi a reflecției și a îmbunătățirii continue pentru toți membrii personalului;
- facilitarea cooperării inter instituționale cu alte unități de ÎPT;
- accesul la informații privind practici și experiențe de succes.

4. Scopul autoevaluării și asigurării calității

Monitorizarea, analiza și evaluarea desfășurate pe parcursul procesului de autoevaluare contribuie direct la asigurarea calității ofertei ÎPT. Asigurarea calității implică toate tehnicile și activitățile care vizează eliminarea cauzelor performanței nesatisfăcătoare prezente la toate nivelurile - de la identificarea nevoilor până la evaluarea modului în care aceste nevoi au fost satisfăcute.

Astfel, procesul de asigurare a calității va cuprinde următorii pași:

- identificarea variabilelor cheie care urmează să fie monitorizate
- stabilirea țăintelor, standardelor sau nivelurilor de performanță cerute pentru aceste variabile
- dezvoltarea și implementarea unui sistem pentru colectarea, analizarea și raportarea informațiilor privind performanța legată de variabilele cheie
- identificarea măsurilor care trebuie luate dacă performanța se situează sub ținte, standarde sau nivelurile cerute
- implementarea și monitorizarea acțiunilor în vederea schimbării

În primă instanță, o ofertă care respectă cerințele asigurării calității va asigura unităților de ÎPT acreditarea și legitimitatea. Într-un sens mai larg, ea permite satisfacerea nevoilor elevilor, angajatorilor, comunității locale și economiei. Asigurarea calității va garanta și faptul că oferta de educație și formare este în acord cu obiectivele generale ale învățământului.

Autoevaluarea este elaborată astfel încât interesele elevilor să aibă prioritate și să dețină o importanță covârșitoare. Intenția este de a situa elevii, nevoile, experiențele și realizările lor în centrul autoevaluării și îmbunătățirii. Mai mult, întreaga ofertă de educație și formare trebuie să răspundă nevoilor angajatorilor, comunității locale și economiei. Pentru îndeplinirea acestui scop, unitățile de ÎPT trebuie să realizeze autoevaluarea și îmbunătățirea în colaborare cu factorii interesați externi. Unitățile de ÎPT trebuie să implice partenerii cheie în procesul de planificare a autoevaluării și a îmbunătățirii.

Se așteaptă ca unitățile de ÎPT să promoveze egalitatea șanselor în privința tuturor aspectelor ofertei educaționale. Aceasta cuprinde adoptarea măsurilor de creștere a ratei de participare, eliminarea tuturor barierelor și inegalităților de șanse. Mai mult, unităților de ÎPT li se cere să demonstreze probitatea financiară și faptul că oferă valoare în schimbul banilor ca elemente cheie ale autoevaluării. De asemenea, toate unitățile de ÎPT trebuie să realizeze îmbunătățirea continuă a calității ofertei lor de educație și formare de la an la an și să ridice nivelul standardelor de pregătire a elevilor. Dacă standardele sunt deja foarte ridicate, acestea trebuie menținute.

5. Responsabilități în realizarea autoevaluării

Principalul scop al autoevaluării este îmbunătățirea propriei performanțe. Autoevaluarea eficientă dă posibilitatea unei unități ÎPT să-și identifice punctele tari și punctele slabe, să compare propria performanță cu cea a altor unități de ÎPT, să identifice posibilități de îmbunătățire, să stabilească obiective și ținte și să își organizeze în ordinea priorității acțiunilor necesare pentru a le realiza.

Organizarea unui proces de autoevaluare riguros este un mod important de a demonstra asumarea responsabilității publice; factorii interesați importanți ar trebui informați în legătură cu acest proces și implicați în acesta.

Autoevaluarea trebuie să sprijine dezvoltarea organizațională. De aceea trebuie realizată ca o parte integrantă a planificării strategice și operaționale, nu ca o activitate separată. Trebuie de asemenea să se integreze reglementărilor unității de ÎPT vizând asigurarea calității, să țină cont de standardele naționale de referință și să aibă în vedere comparația cu alte unități de ÎPT. Astfel calitatea și rigoarea procesului de autoevaluare constituie un mijloc important pentru demonstrarea răspunderii publice.

Procesul de autoevaluare – ca de altfel toate procesele organizaționale – ar trebui să facă obiectul unui proces periodic de revizuire. Revizuirea ar trebui să se desfășoare anual, însă fiecare revizuire poate avea în vedere aspecte specifice ale procesului, astfel încât parcurgerea unui ciclu complet de revizuire poate dura câțiva ani, între trei și cinci ani.

Autoevaluarea trebuie planificată, iar responsabilitățile în cadrul procesului trebuie să fie clare (ex. Responsabilitățile Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității (CEAC) și a celui care asigură conducerea operațională a comisiei). Trebuie asigurate condițiile menținerii unei relații constructive între cei responsabili cu asigurarea calității.

Responsabilitatea planificării fiecărei etape anuale de autoevaluare poate fi delegată în întregime către CEAC, dar raportul între CEAC și alte persoane, grupuri și echipe relevante din cadrul organizației trebuie să fie definit în mod clar. Pe de altă parte, managementul planificării procesului de îmbunătățire și implementare, care urmează procesului de autoevaluare, este responsabilitatea principală a Consiliului de Administrație.

În planificarea autoevaluării, unitățile de ÎPT trebuie să identifice:

- de ce se realizează autoevaluarea
- care sunt domeniile și/sau activitățile supuse autoevaluării, ierarhizate în ordinea priorității
- cum se va realiza autoevaluarea – sisteme de colectare, analizare și raportare asupra performanțelor, utilizând variabile-cheie.
- cine va realiza autoevaluarea
- când vor fi derulate etapele procesului
- cum vor fi raportate rezultatele, prin ce modalitate vor fi făcute disponibile și cine va primi/va avea acces la raport

Scopul autoevaluării trebuie să fie comunicat în mod adecvat tuturor membrilor personalului, elevilor și tuturor celor care beneficiază de serviciile oferite de unitatea de ÎPT. Toți participanții trebuie să cunoască responsabilitățile pe care le au în cadrul procesului de autoevaluare. Trebuie să fie informați în mod adecvat asupra scopurilor autoevaluării, aria de cuprindere a cadrului de autoevaluare, cum se va realiza autoevaluarea și termenele pentru realizarea autoevaluării.

5.1 Implicarea personalului de la toate nivelurile

Pentru a se realiza o îmbunătățire continuă, întreg personalul trebuie să fie încurajat să își monitorizeze și să își evalueze propria performanță și să identifice domenii ce necesită îmbunătățire. Pentru realizarea acestor sarcini și a unui proces de autoevaluare eficient, nu trebuie subestimate pregătirea personalului și timpul necesar pentru colectarea dovezilor.

O atenție specială trebuie acordată nevoilor personalului cu jumătate de normă. În cazul cadrelor didactice, printre factorii importanți care trebuie luați în considerare se află numărul de ore de curs sau ateliere de care sunt responsabili și disciplina/curriculumul care trebuie acoperit.

Cea mai bună practică (mai ales pentru unitățile de ÎPT mari) este organizarea de echipe pentru a realiza evaluarea propriului domeniu de activitate. Aceste echipe pot fi:

- echipe pe discipline de învățământ/comisii metodice
- echipe pentru servicii specializate, cum ar fi asistența psiho – pedagogică acordată elevilor etc.

Echipele trebuie să fie pregătite în domeniul tehnicilor de autoevaluare, mai ales pentru evaluarea dovezilor și emiterea de aprecieri solide. Fiecare echipă trebuie să aibă un lider care să planifice și să organizeze procesul de autoevaluare și să își asume responsabilitatea de a scrie raportul de autoevaluare.

Este necesar ca echipele pe discipline sau servicii să ajungă la o înțelegere și la un consens asupra motivelor și beneficiilor realizării autoevaluării și asigurării calității. De asemenea, acestea trebuie să aprecieze în mod realist beneficiile și constrângerile care le pot afecta activitatea.

Odată ce echipa finalizează procesul și raportul procesului de autoevaluare și planul de îmbunătățire, acestea trebuie înaintate CEAC, care este responsabilă cu elaborarea raportului procesului de autoevaluare al organizației. În unitățile de ÎPT eficiente, punctele cheie sunt adunate în raportul general de autoevaluare și în

planul de îmbunătățire. Raportul final va trebui aprobat de către echipa de conducere și de către Consiliul de Administrație.

Este de înțeles că unele detalii se vor pierde în cursul acestui proces și punctele de acțiune care vor rezulta sunt centrate mai mult pe organizație și mai puțin pe echipă. De aceea este vital ca echipele pe disciplină și/sau pe servicii să primească feedback asupra raportului și planului de acțiune pe care le-au realizat. Acest feedback va conduce la o înțelegere a priorităților și a acțiunilor ce pot fi realizate.

Mai jos, este descrisă o succesiune de pași care pot servi ca punct de plecare pentru noile echipe atunci când trebuie să își organizeze autoevaluarea propriei discipline sau servicii.

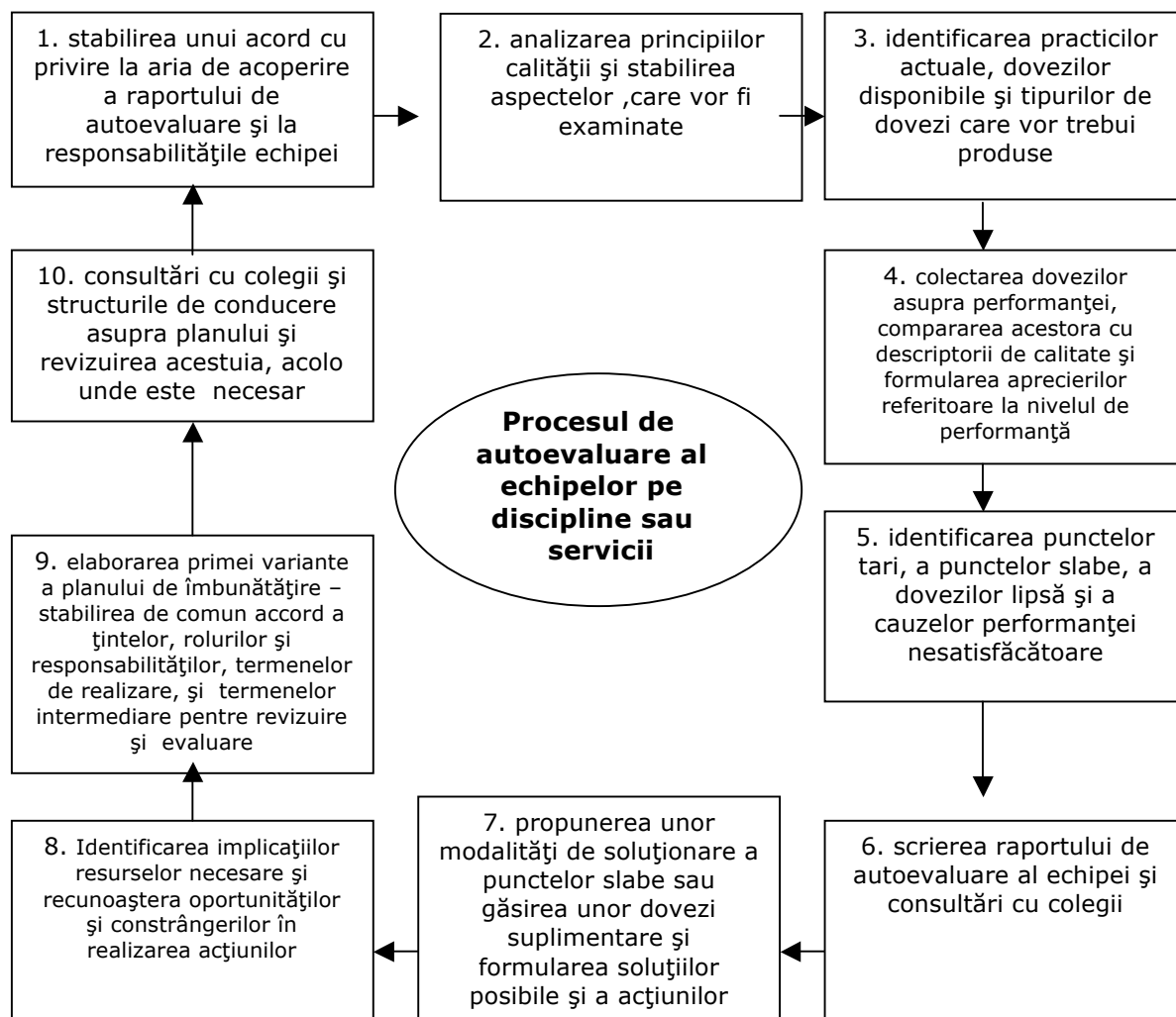

Figura 2: Procesul de autoevaluare și planul de îmbunătățire pentru echipe pe discipline sau servicii

5.2 Implicarea elevilor

Pentru a atinge obiectivele procesului de asigurare a calității, unitățile de ÎPT trebuie să implice elevii în procesul de autoevaluare. Aceștia trebuie informați în mod adecvat asupra scopului și rezultatelor procesului de autoevaluare. Cea mai bună practică se realizează dacă unitățile de ÎPT asigură participarea elevilor la echipele de autoevaluare și la comitetele de consultare a elevilor. Aceste probleme trebuie incluse ca prevederi despre drepturile și responsabilitățile elevilor și publicate în regulamentul intern.

Unitățile de ÎPT trebuie să demonstreze implicarea deplină a elevilor în procesul de autoevaluare. Ele trebuie să dezvolte metode eficiente de obținere a feedback-ului din partea elevilor, care să includă chestionare, interviuri, grupuri de discuție, ateliere de lucru și colectarea reclamațiilor și contestațiilor.

Anchetele/sondajele trebuie să vizeze și nevoile viitorilor elevi și nivelul de satisfacție al celor care părăsesc instituția față de programul la care au participat. O importanță aparte o are strângerea datelor despre elevii care abandonează programele de învățare înainte de finalizarea acestora.

5.3 Implicarea factorilor interesați externi

În planificarea procesului de autoevaluare, unitățile de ÎPT trebuie să ia în considerare și rolul pe care îl vor juca factorii interesați externi (în primul rând reprezentanții comunității locale și angajatorii). Este necesar ca unitățile de ÎPT să dezvolte metode eficiente de a obține feedback din partea organismelor externe, de exemplu, din partea angajatorilor și a comunității locale, în legătură cu participarea elevilor la stagiile de practică la agentul economic sau relevanța programelor de învățare.

De asemenea, organismele externe trebuie să fie informate în legătură cu scopul și rezultatele procesului de autoevaluare, iar feedback-ul din partea acestora trebuie utilizat în scopul îmbunătățirii ofertei.

Este necesar să fie luate în considerare datele vizând comparația între organizații similare la nivel local, regional și național privind, de exemplu, datele privind participarea, achizițiile elevilor, orientarea socio – profesională a elevilor și situația inserției absolvenților pe piața muncii, precum și datele la nivel național asupra dezvoltării economice și politicilor guvernamentale.

După ce se vor stabili indicatorii de performanță cheie pentru educație și formare profesională, toate agențiile naționale vor colecta și păstra date comparative, iar unitățile vor putea accesa aceste date. Politica națională privind utilizarea datelor comparative va fi de asemenea stabilită în mod clar – în special privind utilizarea acestora la nivel național (de către minister și de către inspectoratele școlare), precum și gradul de flexibilitate de care vor beneficia unitățile în procesul de selecție și utilizare a acestora.

5.4 Implicarea managementului

Procesul de autoevaluare trebuie condus și organizat în mod operativ și eficient. Personalul de conducere trebuie să adere la obiectivele autoevaluării și să caute să promoveze o atmosferă de încredere în care indivizii și grupurile pot reflecta asupra propriei performanțe și pot avea o atitudine critică față de aceasta.

Așa cum am arătat mai sus, responsabilitatea îndeplinirii procesului de asigurare a calității, inclusiv procesul de autoevaluare și operarea modificărilor va fi împărțită între Consiliul de Administrație și de Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității(CEAC).

Responsabilitatea coordonării și supervizării diferitelor aspecte ale procesului autoevaluării trebuie atribuită responsabilului Calității (coordonatorului) și Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, care vor raporta Consiliului de Administrație. Coordonatorul și Comisia trebuie să aibă autoritatea și puterea de decizie adecvate, iar acest lucru trebuie convenit și înregistrat într-un document intern.

Coordonarea procesului de autoevaluare implică în mod obișnuit planificare, stabilirea termenelor pentru îndeplinirea activităților, consiliere, facilitare, monitorizare, analiză, validare, scriere de rapoarte, corectarea și adaptarea materialelor, promovarea bunei practici. În afară de organizațiile foarte mici, raportul de autoevaluare va fi elaborat pe baza unui număr de sub-rapoarte ale echipelor pe discipline sau servicii. Este necesar ca responsabilul CEAC să stabilească proceduri clare pentru modul în care va fi făcut acest lucru. Este important ca raportul final să fie concis și clar.

Managerii trebuie să participe activ la procesul de autoevaluare, conform responsabilităților lor de creștere a standardelor de pregătire a elevilor și de îmbunătățire a eficienței și eficacității programelor de învățare. Ei trebuie de asemenea să aprobe raportul procesului de autoevaluare și planul de îmbunătățire și să evalueze eficiența procesului de autoevaluare.

6. Cadrul de autoevaluare

Unitățile de ÎPT trebuie să caute să dezvolte o formă de autoevaluare care să răspundă propriilor nevoi organizaționale și nevoilor factorilor interesați. Cu toate acestea, există trei cerințe de bază referitoare la cadrul de autoevaluare pe care trebuie să le îndeplinească unitățile de ÎPT:

- 1) *Autoevaluarea privește toate aspectele activității unității ÎPT, în special calitatea procesului de predare - învățare și rezultatele elevilor.*

Rapoartele procesului de autoevaluare trebuie să abordeze toate disciplinele de învățământ conținute în ofertă. Rapoartele trebuie să conțină aprecieri asupra tuturor celorlalte servicii cheie care contribuie la experiențele elevilor, cum ar fi orientare, consiliere și asistență pentru elevi. Un domeniu poate fi evaluat în cadrul diferitelor principii ale calității, de exemplu, ca parte a Predării, instruirii practice și învățării, ca parte a Responsabilităților managementului și/sau ca parte a Managementului resurselor. Când se fac aprecieri asupra oricărui aspect al ofertei și performanței, accentul trebuie să cadă mai degrabă pe rezultate și/sau pe impactul pe care îl are asupra elevilor și a altor factori interesați decât pe politici și proceduri.

- 2) *Autoevaluarea privește toate principiile calității și toți indicatorii de performanță din Standardele naționale de referință*

Datorită naturii ofertei educaționale, poate să nu fie posibil sau necesar să se abordeze fiecare din descriptorii de performanță; este necesar totuși ca rapoartele procesului de autoevaluare să clarifice cum au furnizat acești descriptorii informații pentru aprecierile elaborate de unitatea de ÎPT și cum au determinat identificarea punctelor tari și punctelor slabe cheie.

- 3) *Autoevaluarea trebuie să țină cont de interesele factorilor interesați relevanți, precum și de strategiile naționale și politicile guvernamentale*

Atunci când realizează autoevaluarea, unitățile de ÎPT trebuie să țină cont de inițiativele de la nivel național, incluzând aici politicile la nivel național și planurile regionale și locale de dezvoltarea a învățământului, PRAI și PLAI.

Pentru a se garanta faptul că se ține cont de aceste interese, factorii interesați importanți, elevi, părinți, angajatori și alți reprezentanți ai comunității locale trebuie implicați în mod direct sau indirect în planificarea, desfășurarea și evaluarea calității educației. Implicarea indirectă se va face prin intermediul anchetelor, discuțiilor și interviurilor; implicarea directă se va realiza prin participare în grupurile de planificare, grupurile de management, focus grupuri și echipe de evaluare.

7. Colectarea și producerea de dovezi

Un alt principiu cheie al autoevaluării unei organizații este acela că toate aprecierile referitoare la principiile Calității și descriptorii de performanță trebuie sprijinite de dovezi, iar acestea trebuie să fie valabile, fidele, autentice, consecvente, actuale, suficiente și adecvate scopului.

Unitățile de ÎPT vor trebui să producă dovezi referitoare la activitățile/domeniile care fac obiectul autoevaluării. Majoritatea dovezilor vor fi colectate din sursele existente – documente, seturi de date și rapoarte; unele dovezi vor trebui produse pentru acest scop.

Sursă de dovezi	Dovezi	Principiul Calității
Registre referitoare la realizările elevilor	<i>Datele colectate regulat și păstrate în registre oferă informații exacte în legătură cu realizările</i>	2D Sisteme de informații: Sistemele de informații sunt adecvate utilizării în procesul de planificare și implementare
	<i>Datele referitoare la realizările elevilor sunt conforme și comparabile cu cele la nivel național</i>	5B Servicii de sprijin pentru elevi: Elevii au acces la servicii de sprijin eficiente și confidențiale în probleme personale, de învățare și de progres; există o varietate de oportunități de orientare și consiliere pe toată durata școlarizării

Figura 3: Dovezi și Surse de dovezi pentru doi descriptorii de performanță

Multe surse vor produce dovezi pentru mai multe principii ale calității, iar școlile sunt sfătuite să stabilească proceduri astfel încât să nu depună aceleași eforturi de două ori; de exemplu, prin stocarea dovezilor în forme diferite sau prin generarea unor dovezi în alte moduri decât în mod direct din sursele deja existente. Soluția poate lua forma unei grile rezumative cu surse de dovezi și dovezi pentru descriptorii de performanță. Sisteme mai sofisticate pot fi utilizate acolo unde stocarea datelor se face în formă electronică.

Pentru fiecare descriptor al calității este necesar să se facă o apreciere referitoare la un aspect al activității unității. Aceste aprecieri vor lua forma unor concluzii bazate

pe dovezi provenind din surse variate. Un factor cheie în înțelegerea acestei dimensiuni a autoevaluării este rolul definirii sau modificării termenilor din descriptorii de performanță – ex. formulările care definesc concepte cum ar fi *eficacitatea*, *adecvarea sau acceptabilitatea*, și referirile la *nevoile elevilor și satisfacția factorilor interesați*. Cei care sunt implicați în procesul de autoevaluare (și în monitorizarea internă a procesului de autoevaluare) trebuie să facă aprecieri complexe asupra acestor termeni, pe baza diferitelor tipuri de dovezi.

Unele aprecieri vor fi ușor de făcut și vor fi bazate pe dovezi care generează în mod direct cea judecată evaluativă; însă în cele mai multe cazuri aprecierile, fiind făcute pe baza unor dovezi indirecte sau incomplete, vor fi mai complexe. Majoritatea aprecierilor vor trebui sprijinite de mai multe dovezi, care să provină din surse diferite.

De exemplu, principiul calității 2D necesită aprecieri relativ simple dar și mai complexe. Majoritatea aprecierilor despre sistemele de informații se referă la precizie, securitate, cicluri de revizuire; iar dovezile sunt reprezentate de însăși informațiile și procedurile asociate acestora. Procesul de generare a aprecierilor ar trebui să fie direct.

Totuși, se nasc întrebări în legătură cu *accesul facil* al personalului și al elevilor la informații *relevante*, iar pentru a se face o apreciere referitoare la acest aspect, este necesară utilizarea unor dovezi suplimentare, care includ documente referitoare la politici, opinii ale personalului și elevilor și feedback din partea acestora. În multe cazuri, este important să se efectueze comparații, interpretând datele proprii ale unității prin prisma datelor de la nivel local, național și internațional, și să se facă aprecieri în legătură cu punctele tari și punctele slabe ale unității (vezi figura 4).

8. Colectarea datelor

Este necesar ca atunci când unitățile de ÎPT își evaluează performanța, să folosească în mod eficient datele asupra performanțelor, inclusiv comparații cu alte organizații și informații asupra managementului. Unitățile de ÎPT vor strânge date referitoare la toți descriptorii de performanță folosiți în cadrul de autoevaluare și la toate activitățile/domeniile care sunt supuse evaluării.

Este esențial ca rapoartele procesului de autoevaluare să cuprindă date care să sprijine aprecierile asupra realizărilor și performanței elevilor. Acestea vor cuprinde date despre, de exemplu, rata de retenție a elevilor, rata de succes în obținerea calificărilor, progresul în raport cu alte rezultate, obiective individuale de învățare, valoare adăugată, prezență, punctualitate și trecerea spre alte forme de educație și formare sau spre locul de muncă.

Este necesar de asemenea să se prezinte dovezi pentru a susține comentariile asupra calității predării și instruirii practice și asupra eficienței învățării. Aceasta va implica observații asupra activităților de predare și instruire practică și informații din chestionarele ce măsoară nivelul de satisfacție al elevilor cu privire la programul de învățare. Datele pot fi de asemenea obținute din activitățile de formare și dezvoltare ale personalului.

Este necesar să se strângă date pentru evaluarea performanței serviciilor de sprijin ale unităților de ÎPT. Este o bună practică ca unitățile de ÎPT să stabilească proceduri și standarde clare care să ajute la aprecierea eficacității acestor servicii.

Chestionarele menite a afla opiniile personalului și elevilor asupra acestor servicii pot furniza de asemenea dovezi folositoare.

Evoluțiile de la an la an ale performanței unităților de ÎPT trebuie să fie înregistrate pentru a furniza dovezi ale îmbunătățirii. Performanța trebuie evaluată în raport cu țintele stabilite și trebuie, oriunde este posibil, să fie comparată cu cele ale altor unități de ÎPT sau cu țintele naționale.

Punct slab / Punct tare	Dovadă (datele unității)	Standard (datele la nivel național)
Punct slab: Rată slabă de retenție și absolvire la calificarea X <i>sub standardul național</i>	Rată de retenție: 51% Rată de absolvire: 35%	Rată de retenție: 68% Rată de absolvire: 43%
Punct tare: Rată înaltă de absolvire și retenție la calificarea Y <i>Peste standardul național și datele arată o îmbunătățire de la an la an</i>	2005/2006 rată de retenție: 97% rată de absolvire: 89% 2006/2007 rată de retenție: 99% rată de absolvire: 93%	2005/2006 rată de retenție: 65% rată de absolvire: 83% 2006/2007 rată de retenție: 67% rată de absolvire: 85%

Figura 4: Folosirea datelor de comparație pentru susținerea aprecierilor privind retenția și rata de finalizare

Datele de comparație sunt mijloace importante de evaluare a performanței și de stabilire a țintelor corespunzătoare de îmbunătățire. Unitățile de ÎPT trebuie să caute să folosească datele obținute la nivel național și local pentru realizarea acestor scopuri.

Unitățile de ÎPT trebuie și să fie capabile să facă distincția clară între un punct tare și un punct slab. Aspectele legate de ofertă sau performanță sunt puncte tari sau puncte slabe numai în cazul în care sunt peste sau sub nivelul la care ar trebui să se situeze în mod normal.

În figura 4, de exemplu, trebuie făcută o apreciere care să precizeze dacă grupul de elevi căruia îi corespund datele raportate sunt comparabile cu grupul de elevi raportat la nivel național. Efectivul de elevi școlarizați de către o unitate școlară poate fi diferit față de media națională, și poate exista situația ca o unitate ÎPT să fie foarte eficientă cu un efectiv mic de elevi. Aprecierile de acest tip vor trebui sprijinite de dovezi care să furnizeze date în legătură cu colectivul de elevi și progresul elevilor.

Selectarea datelor comparative ca etaloane – ex. ținte pe care unitatea școlară trebuie să încerce să le atingă - înseamnă identificarea, înțelegerea și învățarea din procesele și practicile care duc la o performanță superioară în alte organizații (benchmarking). Este necesar ca unitățile de ÎPT să își pună întrebări, cum ar fi:

- Cât de buni suntem?
- Cât de buni putem fi?

- Cum putem deveni mai buni?
- Cum putem învăța de la ceilalți?

A oferi răspuns la aceste întrebări de autoevaluare va fi o provocare pentru unitatea școlară și va necesita desfășurarea unor procese interne solide, de bună calitate, completate de monitorizare și evaluare externă.

9. Dovezi și judecăți în autoevaluare

Trebuie făcute deosebiri între dovada propriu-zisă prezentată în susținerea unei aprecieri și sursa acestei dovezi. Sursa dovezii este în sine insuficientă. Cu toate acestea, sursele interne și externe din care sunt obținute dovezile trebuie să fie exprimate clar. În Secțiunea 6 se oferă propuneri de surse posibile de dovezi pentru fiecare principiu al calității. Unele surse de dovezi sunt folosite pentru mai multe principii ale calității.

Punct tare	Dovadă	Sursa dovezii
Rată bună de retenție la programele de nivel 3	Media ratei de retenție de 89%	Înregistrări ale ratei de retenției

Figura 5: Dovada propriu-zisă și sursa dovezii

Cei implicați în procesul de autoevaluare, precum și evaluatorii interni și externi, vor trebui să aprecieze calitatea și soliditatea dovezilor citate în rapoartele de autoevaluare. Aceștia vor trebui să decidă dacă acestea furnizează o justificare adecvată pentru punctele tari sau slabe precizate. Pentru ca dovezile să fie solide, acestea trebuie să fie:

- **valide:** dovezile sunt semnificative și susțin punctele tari sau punctele slabe identificate.

Principiul validității se aplică relației dintre dovezi, surse de dovezi și aprecierile luate pe baza acestora. Legătura trebuie să se bazeze pe rațiune. În cazul în care legătura între dovadă, sursă și aprecierea se dovedește a fi slabă sau ambiguă, atunci dovada nu va fi validă pentru apreciere, iar aprecierea va fi invalidă. De aceea este important ca relațiile dintre sursă, dovadă și aprecierea să fie înțelese foarte clar și să fie verificate amănunțit.

Putem lua ca exemplu dovezile în legătură cu numărul de elevi care finalizează programul de învățare.

Sursa este reprezentată de un registru exact care cuprinde toate informațiile necesare pentru o apreciere de tipul „În ultimul an școlar, X% din elevii aflați în ultimul an de studii au finalizat cu succes programul de învățare pentru care au fost școlarizați” sau, mai general, „În ultimii N ani, procentul mediu de elevi cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani care au finalizat programul de învățare a fost de X%”.

În cazul în care există îndoieli legate de exactitatea și caracterul complet al datelor cuprinse în registru, sau în cazul în care nu reiese clar dacă datele se

referă la toți elevii sau la toate programul de învățare, sau dacă există îndoieli legate de criteriul după care s-a apreciat succesul finalizării programului de învățare, dovada sau aprecierea poate fi considerată invalidă.

Dacă dovezile sunt solide, atunci acestea pot fi utilizate pentru a face aprecieri legate de ratele de succes și comparații cu alte rate de succes înregistrate de alte unități similare, în cazul în care sunt disponibile date similare.

Pe de altă parte, acestea nu vor fi dovezi valide în legătură cu valoarea cursurilor pe care le urmează elevii, decât în cazul în care fac parte dintr-un pachet de dovezi care cuprind informații despre, spre exemplu, progresul elevilor.

- **cuantificabile:** sunt folosite măsuri de performanță interne și externe, sunt folosite atât cifre, cât și procente, iar acestea sunt clare și fără ambiguități.
- **suficiente:** dovezile sunt complete și suficiente pentru a acoperi toți descriptorii de performanță; dovezile pot fi verificate prin triangulație, și anume, există dovezi din trei surse separate și din trei perspective diferite

Dovezile trebuie să fie *suficiente* pentru a se ajunge la concluzii în legătură cu puncte tari și puncte slabe. În exemplul de mai sus, datele ar trebui să se refere la **toți** elevii, nu numai la un eșantion. În cele mai multe cazuri, sunt necesare dovezi diferite din surse diferite pentru a avea suficiente dovezi din perspective diferite.

- **actuale:** dovezile sunt suficient de recente pentru a oferi o imagine precisă a situației la momentul scrierii raportului procesului de autoevaluare.

În majoritatea cazurilor, acest lucru înseamnă că datele utilizate trebuie să se refere la anul în care are loc autoevaluarea; însă, în anumite cazuri, se referă la utilizarea dovezilor din anii anteriori pentru care datele sunt suficient de solide.

- **exacte:** dovezile sunt atribuite unor surse identificate și verificabile

Punct tare	Dovezi și Triangulație <i>trei surse diferite de dovezi</i>
Învățare deosebit de eficientă la cursul de contabilitate	Din 15 lecții observate în anul 99/00: <ul style="list-style-type: none"> • 3 x notate ca fiind excelente • 8 x notate ca fiind foarte bune • 4 x notate ca fiind bune 57% au fost notate ca fiind excelente sau foarte bune, acesta arătând o îmbunătățire față de procentul de 50% de anul trecut.
	95% din elevii incluși în studiul din anul 99/00 au apreciat calitatea învățării ca fiind foarte bună sau excelentă (din 205 elevi, rata de răspuns de 92%)
	Cele 2 rapoarte de monitorizare și evaluare externă a calității realizate în ultimul an au menționat calitatea înaltă a învățării

Figura 6: Folosirea dovezilor care sunt valide, cuantificabile, suficiente, actuale și exacte

Figura 7 arată modul în care pot fi utilizate dovezile pentru a face aprecieri despre punctele tari și punctele slabe în performanță.

Principiul calității	Aprecierea	Dovada	Sursa
5B Relația cadru didactic- elev	<i>Punct tare</i> Profesorii și maiștrii instructori utilizează o gamă variată de strategii de predare, instruire practică și învățare pentru a răspunde nevoilor individuale de învățare.	Rapoartele externe menționează acest aspect al procesului de învățare ca pe un punct tare. 65% din elevi consideră că procesul de învățare răspunde „bine” și „foarte bine” nevoilor lor. (Nu există cifre pentru anii anteriori) Din 205 lecții observate în 2005/06: <ul style="list-style-type: none"> • 24% au fost notate cu 3 • 61% au fost notate cu 2 • 15% au fost notate cu 1 Acest lucru arată o îmbunătățire față de situația din anul anterior: <ul style="list-style-type: none"> • 20% nota 3 • 52% nota 2 • 28% nota 1 	Raport de monitorizare externă Raport de inspecție Raport asupra anchetei efectuate printre elevi Rapoarte de observare a lecțiilor/ sesiunilor

Principiul calității	Aprecierea	Dovada	Sursa
4A Proiectarea programelor de învățare	<i>Punct slab</i> CDL elaborat fără consultarea agenților economici. Nu există alte forme de colaborare cu aceștia. Necesitatea creării unui sistem de identificare și înregistrare a nevoilor angajatorilor este precizată în Planul de Acțiune al Școlii de doi ani, însă până acum nu s-a făcut nimic în acest sens.	Cu 24 de angajatori s-au încheiat numai acorduri informale în legătură cu desfășurarea stagiilor de practică pentru 5 profiluri. Ancheta recentă asupra celor 24 de agenți economici parteneri a arătat că 8% dintre aceștia erau foarte mulțumiți de elevii care efectuau stagii de practică și de absolvenții școlii, 60% erau mulțumiți, iar 32% nu erau mulțumiți. Discuțiile cu inspectorii au arătat că acest nivel de satisfacție este sub cel obținut de alte școli din zonă.	Raportul anchetei asupra agenților economici parteneri Procesele verbale ale Consiliului de Administrație Analizele SWOT asupra școlii Raportul de monitorizare externă sau raportul de inspecție

Figura 7: Folosirea dovezilor în demonstrarea Punctele tari și Punctele slabe

În Figura 5, în cazul punctului tare, de exemplu, nu există nici o precizare legată de numărul sau tipul de elevi chestionați, și, de aceea, este imposibil să spunem dacă aceasta reprezintă o dovadă puternică. Numărul de lecții observate este dat, iar cifra 205 arată că probabil include majoritatea sau toate cadrele didactice, dar acest lucru nu este precizat în mod clar. În cazul punctului slab, cifrele referitoare la ancheta printre angajatori sunt clare, însă nu există precizări legate de modul în care datele pentru acest furnizor se raportează la datele la nivel regional sau național.

Aprecierea trebuie să reflecte și volumul și aria de cuprindere a ofertei supusă analizei. Nu este acceptabil ca, de exemplu, să se susțină că există o „rată de retenție excelentă” ca fiind un punct tare dacă aria vizată a implicat doar o mică proporție din totalul elevilor. Acolo unde este posibil, trebuie specificat numărul, de exemplu, al elevilor care au fost incluși în studiu.

Aprecierea trebuie să reflecte echilibrul dintre punctele tari și slabe și să țină cont de importanța relativă a problemelor supuse analizei. Nivelurile scăzute ale rezultatelor obținute de elevi vor avea o mai mare importanță decât orice alt punct tare prezentat. Unitățile de ÎPT trebuie să își propună să identifice cele mai semnificative puncte tari și slabe, mai ales cele care au un impact asupra învățării și asupra realizărilor elevilor.

9.1 Limbajul aprecierilor

Mai mult, aprecierile constituie o evaluare și limbajul vag trebuie evitat. Aceasta implică și capacitatea unității de ÎPT de a distinge un punct tare real de practica și standardele obișnuite. Aspectele ofertei sau ale performanței constituie un punct tare doar dacă se situează deasupra nivelului mediu.

Fiecare dintre afirmațiile din Figura 8 este într-o anumită măsură vagă sau poate fi supusă dezbaterii sau contestărilor. Multe dintre aceste aspecte pot fi soluționate prin monitorizarea internă a procesului de autoevaluare sau de către echipele însărcinate cu validarea rapoartelor de autoevaluare; și în acest sens sunt necesare cursuri de formare. Procesul de validare externă va aduce informații suplimentare în sprijinul garantării că rezultatele sunt comparabile cu cele ale altor unități de ÎPT.

Evaluatorii interni și externi vor adresa întrebări legate de soliditatea dovezilor și aprecierile făcute în cadrul procesului de autoevaluare, cum ar fi:

- Aprecierile pot fi clarificate sau cuantificate? Acolo unde sunt cuantificate, cum pot fi comparate cifrele cu media națională?
- Termenii folosiți pentru evaluare (cum ar fi "bine", "remarcabil" sau "excelent") au aceeași semnificație pentru diferitele departamente din cadrul organizației? Au aceeași semnificație pentru o anumită disciplină în mai multe unități de ÎPT?

<p>Aprecierea Este necesar să fie susținută de dovezi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • viitorii elevi primesc informații <i>cuprinzătoare</i> • există proceduri <i>bine stabilite</i> de asigurare a calității ce sunt folosite eficient <i>pentru a produce îmbunătățiri</i>
<p>Aprecierea de evaluare Este necesar ca indicatorii vagi să fie susținuți de dovezi cuantificabile care să arate cât și ce este suficient</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>în multe cazuri</i>, profesorii acordă o atenție <i>insuficientă</i> nevoilor individuale ale elevilor în planificarea lecțiilor lor • sprijinul suplimentar pentru elevii <i>identificați</i> ca având nevoie de acesta <i>nu este acordat în mod constant</i>
<p>Afirmația vagă Este relevantă? Elevii învață ceva din ea?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Experiența de lucru este inclusă ca parte a programului de învățare
<p>Formulare evaluativă Este necesar să fie susținută de dovezi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toți elevii au acces la o practică la locul de muncă <i>relevantă din punct de vedere profesional</i> ce constituie parte integrantă a programului lor și <i>contribuie la evaluarea practică a elevilor</i>
<p>Aprecierea vagă Este adevărat sau nu? Care spații? – Cât de gravă este problema?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevii par să nu înțeleagă criteriile folosite pentru evaluare • <i>Unele</i> dintre spațiile pentru activitățile sociale ale elevilor <i>ar putea</i> fi îmbunătățite
<p>Impactul asupra elevilor Este necesar să fie susținut de dovezi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Colaborarea eficientă cu alte instituții a dus la o creștere a numărului de elevi care se înscriu la cursurile de calificare nivel 1.
<p>Norme Ar fi surprinzător dacă acestea nu se întâmplă – aceasta este performanța așteptată</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Personalul are o calificare corespunzătoare • Personalul este bine informat • Personalul este entuziast • Personalul se implică în activitate

Figura 8: Aprecieri, afirmații și norme

Procesul de autoevaluare se referă în mod fundamental la dezvoltarea unei organizații autocritice care promovează în mod activ o politică de acceptare și luare în considerare a opiniilor personalului, elevilor, angajatorilor și altor părți interesate, capabilă să admită punctele sale slabe și să își susțină punctele tari.

Unitățile de ÎPT trebuie să creeze cadrul pentru standardizarea, moderarea și validarea aprecierilor de autoevaluare. De exemplu, „exceptional” are aceeași valoare pentru discipline de învățământ diferite? Are aceeași valoare pentru o anumită disciplină în mai multe unități de ÎPT? Moderarea internă poate fi realizată de evaluatori interni sau de echipe cu sarcina de a valida rapoartele de autoevaluare și trebuie să se asigure pregătirea adecvată în acest scop. Este important ca validarea externă să asigure că standardele corespund cu cele ale altor unități de ÎPT.

9.2 Notarea performanței

Unitățile de ÎPT își vor nota performanța pe baza aprecierilor și dovezilor din cadrul procesului de autoevaluare, pentru fiecare indicator din standardele naționale de referință.

Sistemul de calificative utilizat va fi de la 1 NESATISFĂCĂTOR, la 5 EXCELENT. Unitățile de ÎPT sunt **acreditate** dacă îndeplinesc toți indicatorii din Standardele de acreditare. Calificativele superioare de tipul „bine”, „foarte bine” și „excelent” sunt vor fi acordate în funcție de gradul de îndeplinire a indicatorilor din standardele naționale de referință.

Secțiunea 4 a manualului de autoevaluare explică în detaliu sistemul de notare.

10. Termene pentru autoevaluare

Unitățile de ÎPT trebuie să desfășoare procesul de autoevaluare cel puțin o dată pe an. Deși rapoartele trebuie făcute la datele stabilite la nivel național, activitățile de colectare a dovezilor și evaluare a diferitelor aspecte ale ofertei ar trebui desfășurate în momente care se încadrează în ciclurile lor de planificare strategică și operațională.

Este esențial ca unitățile de ÎPT să planifice și să implementeze un proces continuu de îmbunătățire, astfel încât autoevaluarea să devină o parte obișnuită a activității zilnice a întregului personal și nu un eveniment suplimentar și separat. Unitățile de ÎPT trebuie să adopte o abordare strategică și progresivă de a introduce autoevaluarea și îmbunătățirea calității în practica profesională. Scopul este de a asigura că problemele care apar sunt rezolvate și modurile de obținere a excelenței sunt făcute cunoscute în întreaga organizație continuu.

Multe unități de ÎPT încă subestimează timpul necesar pentru finalizarea procesului de autoevaluare, inclusiv timpul necesar pentru a colecta și analiza dovezile, a schița raportul și a lua măsuri în privința punctelor slabe. Este important, de aceea, să se dezvolte sisteme pentru ca aceste procese să se desfășoare eficient, ca parte obișnuită și integrantă a practicii profesionale, reducând astfel timpul necesar.

Este necesar ca autoevaluarea să fie pregătită cu atenție și aceasta trebuie să facă parte integrantă din ciclurile obișnuite de planificare ale unității de ÎPT. Secțiunea 7.1 prezintă o *Listă de pregătire a procesului de autoevaluare*, al cărei scop este acela de a aduna principalele aspecte ale manualului de autoevaluare

Într-un singur loc. Aceasta oferă un rezumat sub forma unui formular care poate fi utilizat de echipa de conducere sau de responsabilul CEAC pentru a-și organiza activitatea, pentru a pregăti procesul de monitorizare externă și pentru a oferi ajutor în planificarea fiecărui nou ciclu de autoevaluare. Unitățile de IPT pot adapta acest document pentru a putea fi cât mai bine aplicat situației lor.

11. Planul de îmbunătățire

Autoevaluarea nu trebuie să fie un scop în sine, ci un mijloc pentru realizarea unei continue îmbunătățiri. Ea trebuie să fie însoțită de planificarea îmbunătățirii pentru a rezolva punctele slabe, a le consolida pe cele tari și a implementa alte schimbări necesare identificate în procesul de autoevaluare.

Pe scurt, planul de îmbunătățire trebuie să specifice:

- zonele care trebuie îmbunătățite – ex. afirmații generale despre ce trebuie îmbunătățit și de ce
- obiectivele și țintele generale – ex. ce trebuie obținut pentru a aborda domeniul de îmbunătățire
- acțiunile și țintele intermediare – ex. activitățile specifice care vor fi efectuate pentru a atinge obiectivele și a îndeplini țintele

Este necesar ca planificarea și implementarea schimbărilor semnalate de autoevaluare să fie elaborate cu atenție. Se estimează că 80% din inițiativele de îmbunătățire eșuează din cauza planurilor slab concepute.

O bună practică este ca în procesul de planificare să fie implicați toți factorii interesați. Este de asemenea important ca interdependența planurilor de acțiune care vizează diferite domenii ale disciplinelor și serviciilor să fie înțeleasă adecvat și că toate planurile de acțiune să se integreze în planificarea îmbunătățirii la nivel de organizație a unității de IPT.

Planul de îmbunătățire trebuie să specifice acțiunile și țintele pentru îmbunătățirea respectivelor domenii, responsabilitățile atribuite pentru realizarea acțiunilor necesare și termenele convenite. Echipa de conducere trebuie să ia în considerare costurile necesare îndeplinirii acestor activități, atât în ceea ce privește fondurile, cât și timpul alocat, și să se asigure că aceste activități dispun de resursele adecvate.

Trebuie să se creeze condițiile pentru monitorizarea și implementarea acțiunilor planificate, pentru măsurarea și evaluarea rezultatelor și pentru aprecierea eficienței procesului de planificare a îmbunătățirii.

11.1 Ierarhizarea domeniilor de îmbunătățire în funcție de prioritate

Prin procesul de autoevaluare, trebuie să se identifice zonele care trebuie îmbunătățite. Acestea trebuie să fie prioritare. Trebuie stabilite obiective și ținte privind îmbunătățirea, trebuie de asemenea planificate foarte atent acțiunile și termenele intermediare în scopul creșterii șanselor de succes ale procesului de îmbunătățire.

Implicarea factorilor interesați reprezintă o bună practică. Măsura în care planurile de acțiune privind diferitele discipline sau arii de servicii sunt interdependente ar

trebui specificată, iar consecințele importante trebuie identificate. Planul trebuie să prevadă modalități de revizuire a acestora.

Planurile de îmbunătățire trebuie să fie realizabile din punctul de vedere al ariei de cuprindere. Autoevaluarea va genera multe domenii de îmbunătățire. Încercarea de a aborda fiecare domeniu se poate dovedi copleșitoare și poate duce la scăderea moralului personalului. De aceea trebuie să se stabilească priorități, concentrându-se pe acele zone de îmbunătățire care:

- Au impact direct asupra experienței de învățare a elevilor
- Au o semnificație covârșitoare pentru învățare și pentru realizările elevilor
- Consolidază punctele tari și remediază prompt punctele slabe
- Reflectă prioritățile naționale și locale

Este nevoie de asemenea ca planurile de îmbunătățire să vizeze acțiuni care nu au fost finalizate în ciclurile anterioare de planificare.

11.2 Definierea țintelor de îmbunătățire

Se așteaptă ca unitățile de ÎPT să stabilească ținte clare pentru îmbunătățire, măsuri pentru aprecierea succesului acțiunilor stabilite. Țintele trebuie să fie definite clar, să poată fi măsurate, realizabile, orientate pe rezultate (obținerea de îmbunătățiri, nu intensificarea activității); trebuie să li se stabilească termene limită cu date concrete pentru realizarea lor. Unitățile de ÎPT trebuie să desfășoare activități de comparare cu alte instituții atunci când își stabilesc țintele.

Țintele pot lua forma unor reforme sau modificări aduse practicilor și activităților; sau sarcini specifice (cum ar fi dezvoltarea sau crearea unor sisteme noi) care trebuie să fie îndeplinite. De asemenea, unitățile de ÎPT trebuie să propună ținte de performanță nu neapărat ușor de măsurat pentru acele activități care sunt considerate importante.

11.3 Atribuirea responsabilităților

Încă de la început trebuie să fie foarte clar cine va purta responsabilitatea generală pentru fiecare acțiune, și cine va avea responsabilități specifice pentru activitățile sau sarcinile din cadrul fiecărei acțiuni. Persoanele și echipele numite ar trebui implicate în procesul de planificare detaliată.

Responsabilitățile necesare realizării acțiunilor propuse trebuie să fie de asemenea menționate în planul de îmbunătățire. Persoana cu responsabilitatea generală trebuie identificată iar ceilalți membri din echipă vor fi desemnați să implementeze schimbările propuse. De asemenea trebuie clar definite responsabilitățile de monitorizare a planului și de evaluare a rezultatelor. Trebuie asigurată formare și dezvoltare profesională adecvată pentru a fi siguri că personalul deține cunoștințele și abilitățile necesare îndeplinirii acțiunilor propuse.

11.4 Specificarea acțiunilor pentru realizarea îmbunătățirilor

Planurile de îmbunătățire trebuie să furnizeze o bază solidă care să producă îmbunătățirea. Pentru acest scop, ele trebuie să specifice toate activitățile și sarcinile necesare pentru a realiza obiectivele și țintele propuse de îmbunătățire. Activitățile trebuie să fie definite la un nivel de detaliu suficient implementării eficiente a planului și trebuie să fie aranjate într-o succesiune logică. Trebuie acordată grija necesară

pentru a asigura că activitățile propuse abordează problemele importante. O întrebare cheie de adresat este: "Ce influență va avea această activitate?"

Etapă de planificare detaliată va include negocieri pentru a vedea dacă țintele sunt realiste. Această etapă va trebui să se desfășoare în paralel cu stabilirea costurilor și resurselor. Planificarea detaliată va trebui să cuprindă următoarele aspecte:

- acțiunile necesare pentru atingerea țintelor
- etaloanele utilizate pentru definirea standardelor și măsurarea îmbunătățirilor
- criteriile după care vor fi evaluate acțiunile
- succesiunea activităților care vor fi desfășurate
- termenele generale ale acțiunilor
- termenele intermediare (punctele critice și perioade de timp) pentru raportare și revizuire

Procesul de planificare ar trebui să precizeze și factorii sau circumstanțele care ar putea constitui riscuri pentru plan, precum și o evaluare a impactului potențial al acestor factori. Pe cât posibil, ar trebui să se ia măsuri în vederea eliminării, minimizării și controlării acestor factori de risc; însă este foarte posibil ca anumite aspecte ale planului să fie modificate ca rezultat al schimbării circumstanțelor legate de furnizor sau modificărilor intervenite la nivel local sau național.

11.5 Costurile și resursele

Pentru activitățile definite în planurile de îmbunătățire și acțiune trebuie să se stabilească în mod adecvat costurile și resursele. În acest scop, trebuie să se realizeze o estimare a numărului de zile de lucru și alte resurse necesare pentru fiecare sarcină. Costul total al proiectului trebuie identificat și trebuie realizat un buget pentru lucrările ce urmează a fi realizate.

În cazul în care există dificultăți legate de resurse, atunci anumite aspecte incluse în planul detaliat trebuie revizuite și modificate în limita sumelor de bani și timpului prevăzute pentru acea acțiune.

Acolo unde există un buget financiar, atunci trebuie clarificate și convenite limite pentru cheltuirea banilor și protocoale pentru aprobarea cheltuielilor, facturare, monitorizare, deschiderea conturilor și auditare.

11.6 Monitorizarea îmbunătățirilor

Unitățile de ÎPT trebuie să stabilească termene concrete pentru finalizarea fiecărei activități sau sarcini și puncte de referință pentru evaluarea progreselor în scopul de a menține planul pe direcția stabilită. Este necesar ca implementarea planului de îmbunătățire să fie monitorizată cu atenție și să se verifice dacă personalul este deplin implicat în proces, dacă acțiunile realizate sunt conforme cu planul, dacă motivele de modificare a planului sunt înțelese și aprobate și dacă se întreprind acțiuni relevante pentru actualizarea sau modificarea planului.

De asemenea, trebuie precizate procedurile pentru adecvarea circumstanțelor care conduc la modificări ale planului. Amendamentele aduse planului de îmbunătățire trebuie să fie aprobate și înregistrate în mod adecvat.

Trebuie specificate procesele și mijloacele prin care rapoartele vor fi elaborate și transmise, precum și persoanele responsabile pentru acestea. Trebuie selectată

modalitatea adecvată de raportare, care să mențină echilibrul între necesitatea specificității și eliminarea sarcinilor administrative inutile.

11.7 Măsurarea rezultatelor

La un moment dat în cadrul ciclului (care va trebui convenit în etapa de planificare) rezultatele finale ale acțiunilor de îmbunătățire vor trebui măsurate în funcție de criteriile convenite anterior, iar apoi va trebui să se facă o apreciere în legătură cu eficacitatea reală a acestora. Nu este posibil să se facă o apreciere completă asupra eficacității în cadrul unui singur ciclu.

În evaluarea rezultatelor inițiativelor de îmbunătățire, unitățile de ÎPT trebuie să țină seama de:

- rezultatele obținute
- în ce măsură rezultatele corespund cu țintele stabilite
- efecte neintenționate (pozitive și negative)
- evidența anuală a îmbunătățirilor performanței
- strategii de recompensare
- posibilități de împărtășire a concluziilor, experiențelor și a bunelor practici

Ca parte a procesului de revizuire, unitățile de ÎPT vor căuta să evalueze eficiența procesului de autoevaluare și îmbunătățire a planificării. Testul final este dacă beneficiile rezultate din procesul de autoevaluare depășesc costurile. Este o bună practică a se evalua dacă este îmbogățită prin acest proces capacitatea de autoevaluare și îmbunătățire.

Procesul planului de îmbunătățire este prezentat mai jos în Figura 9:

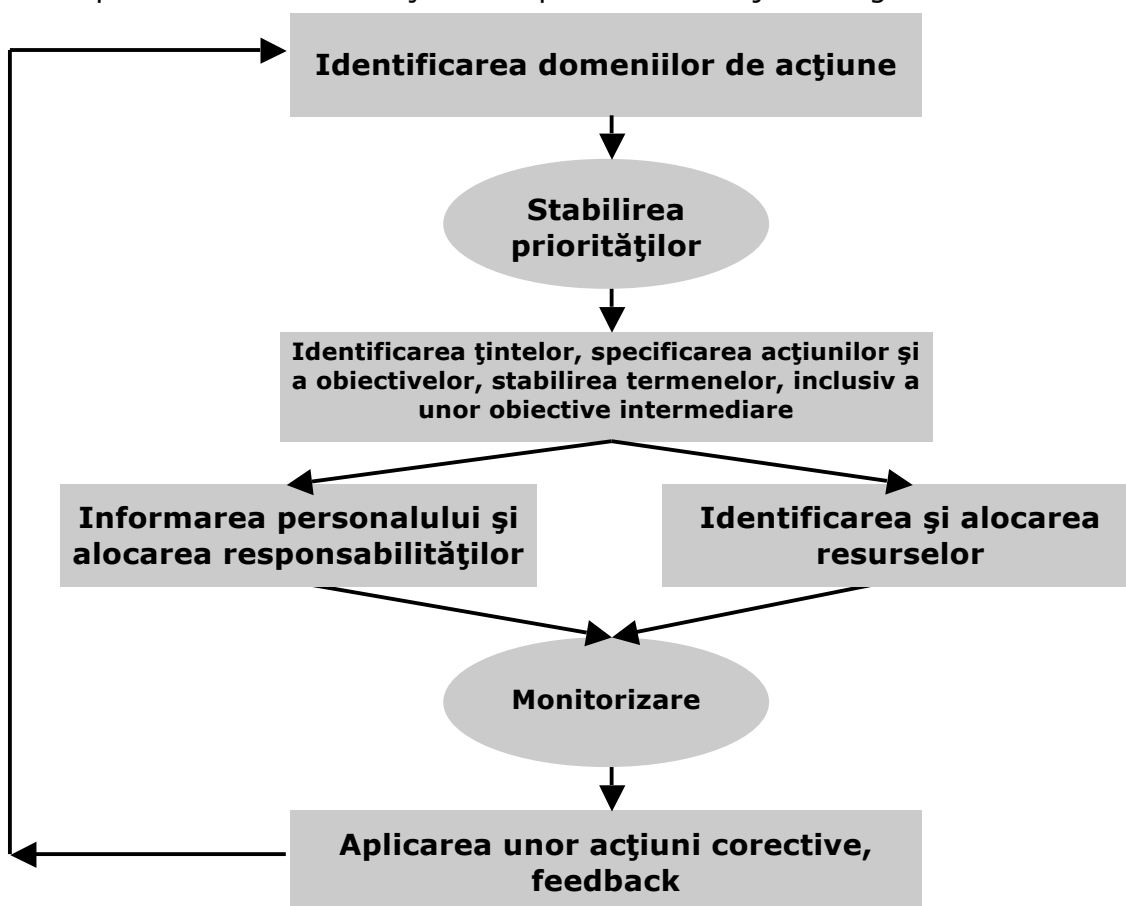

Figura 9: Procesul planului de îmbunătățire

Rezumatul cerințelor

Autoevaluarea

Procesul de autoevaluare

- personalul de la toate nivelurile organizației este încurajat să își evalueze performanța
- elevii, angajatorii și alți factori interesați sunt implicați în proces
- se face referire la toate principiile calității din Cadrul de Autoevaluare în ÎPT
- procesul face parte integrantă din planificarea strategică și operațională și din măsurile de asigurare a calității

Raportul procesului de autoevaluare

- raportul acoperă toate domeniile de activitate ale unității
- este acordată o atenție specială eficacității procesului de învățare și standardului pe care elevii îl ating
- raportul este aprobat și semnat de conducere
- raportul are o structură clară, urmând principiile calității și descriptorii de performanță

Dovezi și aprecieri

- informațiile referitoare la management și datele privind performanța, inclusiv datele de comparație sunt folosite cu eficacitate
- sunt prezentate dovezi clare pentru formularea judecăților
- aprecierile formulate sunt mai degrabă evaluative decât descriptive
- aprecierile formulate sunt sincere și obiective

Planul de îmbunătățire a calității educației și formării profesionale

Structura planului

- planul este prezentat sub formă de tabel
- descrie domeniile de activitate care au nevoie de îmbunătățiri
- stabilește ținte pentru îmbunătățire
- descrie acțiunile necesare pentru realizarea îmbunătățirilor, inclusiv costurile
- precizează cu claritate rezultatele așteptate în urma fiecărei acțiuni specifice
- definește cu claritate modalitățile prin care se va măsura dacă acțiunile au fost îndeplinite cu succes
- sunt alocate responsabilități pentru a asigura îndeplinirea acțiunilor
- stabilește termenele și obiectivele intermediare pentru îndeplinirea acțiunilor și atingerea rezultatelor așteptate
- stabilește modalități pentru monitorizarea, evaluarea și raportarea progresului realizat
- partenerii cheie sunt implicați în întocmirea și revizuirea planului

Punerea în aplicare a planului

- acțiunile specificate în plan pot fi îndeplinite
- planul este legat în mod explicit de toate acțiunile identificate în raportul de autoevaluare
- prioritățile naționale și locale sunt luate în considerare
- sunt identificate și ierarhizate în funcție de priorități aspectele care trebuie îmbunătățite
- planul este revizuit și actualizat în mod regulat
- se asigură o bază solidă pentru producerea îmbunătățirii

SECȚIUNEA 6 Anexe

6.1. SURSE DE DOVEZI

Unitățile de ÎPT vor colecta și prezenta propriile surse de dovezi. Acest tabel conține numai exemple, lista avînd un **caracter orientativ**. În raportul de procesului de autoevaluare, dovezile vor fi menționate la fiecare principiu al calității și vor proba îndeplinirea descriptorilor de performanță asociați principiului respectiv.

Principiul Calității 1 – Managementul Calității

- Surse de dovezi pentru Principiul Calității 1
- PAS (corelarea cu PRAI și PLAI)
- declarație de misiune documentată; obiective și aspirații
- fișele postului ale persoanelor din conducere, declarația de responsabilități
- declarația managementului, cuprinzând dovezi privind modul în care managementul este implicat activ în procesul de asigurare a calității
- procesele verbale ale întâlnirilor structurilor de conducere
- politici și proceduri documentate; manualul calității;
- diagrama procesului calității și programul de monitorizare internă al calității
- structura organizațională; organigrama; roluri și responsabilități
- dovezi care demonstrează că politicile și procedurile sunt aplicate
- diagramele proceselor de comunicare și informare
- standarde suplimentare ale calității (ex. pentru orientarea profesională, firmele de exercițiu, învățarea prin activități practice)
- rapoarte de autoevaluare; planuri de îmbunătățire;
- formulare de monitorizare internă;
- procedurile de revizuire a programelor de învățare;
- procesele verbale ale întâlnirilor Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității;
- procese verbale ale Consiliului de Administrației, ale comisiilor metodice, Consiliului profesoral, Consiliului consultativ al elevilor și ale altor comisii;
- raportul de revizuire a programelor de învățare, procese verbale ale Consiliului de Curriculum
- raportarea la rezultatele altor organizații și indicatori de performanță folosiți în autoevaluare și în stabilirea țintelor
- evidențe privind revizuirea PAS, a planurilor manageriale, a planurilor operaționale și a altor planuri
- evidențe privind revizuirea manualului calității (revizuirea aplicării legislației MEdCT și a regulamentelor și practicilor proprii)
- evidențe privind revizuirea mecanismelor pentru asigurarea procesului de predare și a altor servicii
- rapoarte de activitate
- documente privind țintele și strategia; planuri de acțiune
- documente descriind tendințele în ceea ce privește performanța și îmbunătățirea în timp (3 ani); documente privind îmbunătățirea de la an la an; documente privind realizarea țintelor
- feedback de la factorii implicați și analiza acestuia
- rapoarte ale evaluării externe, monitorizării externe, inspecției și ale altor audituri externe
- evidențe ale planurilor de acțiune stabilite de auditorii externi și ale modului în care sunt comunicate și puse în aplicare acestea
- înregistrări privind certificarea externă (ex. autorizarea și acreditarea făcute de ARACIP)
- alte validări externă privind managementul calității în cadrul organizației
- validarea externă a raportului de autoevaluare și a planului de îmbunătățire
- rapoarte trimise la inspectoratele școlare
- evidențe legate de grupurile minorităților etnice
- diagrame și registre pentru observarea lecțiilor/activităților practice

NOTĂ:

- Factori interesați = în CNAC factorii implicați sunt toate persoanele, din interiorul sau din afara organizației, părțile, agențiile și alte organizații relevante care sunt interesate de

munca și activitățile unității de ÎPT, inclusiv elevii, profesorii, maiștrii instructori, părinții, angajatorii și agenții economici la care se efectuează stagiile de instruire practică.

- *Unitate ÎPT = include toate școlile care furnizează învățământ profesional și tehnic (în care se desfășoară programe de învățare care conduc la obținerea unei calificări)*

Principiul calității 2 – Responsabilitățile managementului

- *Surse de dovezi pentru principiile calității 1, 4, și 7*
- declarație de misiune documentată; obiective și aspirații
- fișele postului ale persoanelor din conducere
- declarația managementului, incluzând dovezi privind modul în care echipa de management este implicată activ în asigurarea calității
- procese verbale ale ședințelor echipei de management
- rapoarte de informare a managementului; rapoarte anuale
- evidențe privind validarea programului de învățare (internă și externă)
- planuri strategice și planuri operaționale (ex. PAS)
- strategii pentru a informa personalul, elevii și alți factori implicați în ceea ce privește oportunitățile, legislația, practicile curente și cele în dezvoltare
- surse de informații pentru principalii factori implicați (materiale informative primite prin e-mail, manuale, broșuri, publicații, website etc.)
- dovezi privind diseminarea informațiilor la nivel intern și extern (ex. website, afișaj public, centru de documentare)
- strategia de marketing
- politica și procedurile privind parteneriatul și cooperarea cu diferite organizații
- procese verbale ale ședințelor cu partenerii; evidențe ale întâlnirilor dintre managerii organizației furnizoare și principalii factori implicați și parteneri, corespondență
- dovezi privind vizitele efectuate la alte unități de ÎPT
- acorduri formale de parteneriat și/sau colaborare cu organizații partenere (mai ales agenți economici locali, agenții de ocupare a forței de muncă, comunitatea locală)
- dovezi privind contribuția adusă la dezvoltarea locală și regională
- sistem documentat de informare; rapoarte de evaluare
- dovezi privind sistemul de colectare, stocare, utilizare și arhivare a datelor referitoare la management și a altor date și informații, date statistice
- date privind rata de retenție, progresul și performanțele
- date privind traseul elevilor după absolvire
- dovezi privind tranziția elevilor de la școală către locul de muncă
- date privind eficacitatea și eficiența programelor de învățare
- dovezi privind aprobarea curriculumului la decizia școlii și a curriculumului în dezvoltare locală
- feedback de la factorii implicați (ex. Interviu, chestionare, focus grupuri)
- dovezi privind formarea personalului în vederea utilizării sistemului de management al informației
- politicile financiare și evidențe ale auditurilor
- registrele contabile și financiare
- exemple de activități legate de asigurarea eficacității organizației din punctul de vedere al costurilor; analiza costurilor activității de învățare
- dovezi care demonstrează că deciziile de ordin financiar vizează în primul rând educația și formarea profesională
- dovezi că strategiile și planurile de acțiune țin cont de conceptul "valoare pentru bani"
- politici și proceduri pentru asigurarea șanselor egale
- procese verbale ale întâlnirilor echipei care se ocupă de asigurarea unui învățământ incluziv; procese verbale ale întâlnirilor echipelor pentru servicii sau ale personalului departamentelor

Principiul calității 3 – Managementul resurselor

- *Surse de dovezi pentru principiile calității 1, 2, și 5*
- politici și proceduri privind sănătatea și securitatea; personal calificat, având responsabilități specifice în ceea ce privește sănătatea și securitatea
- documentație privind evaluarea riscurilor

- programări și rapoarte privind sănătatea și securitatea și activitățile de întreținere
- sisteme de control al repartizării elevilor pentru stagiul de practică, a locațiilor externe unde se desfășoară activități de învățare
- verificări ale echipamentelor de protecție; planuri de acțiune
- documentația privind Comisia de prevenire și stingere a incendiilor (PSI) și exercițiile de evacuare în caz de incendiu, proceduri pentru alte tipuri de situații de urgență
- politica și procedurile privind obținerea resurselor (ex. identificarea nevoii de resurse pentru elevi)
- registre privind bunurile imobile, ex. birouri, ateliere, terenuri de sport, săli de clasă, săli de instruire practică, bibliotecă, cabinetul de orientare profesională
- politica și procedurile privind accesul la resurse
- politica și procedurile privind actualizarea resurselor
- revizia echipamentelor, verificarea condițiilor de cazare, planuri pentru îmbunătățirea acestora
- dovezi privind utilizarea și accesul la bibliotecă, echipamente, internet, e-learning etc.
- feedback de la personal și elevi și analiza acestuia
- politica privind sprijinirea învățării și documentația referitoare la disponibilitatea și punerea în aplicare a măsurilor de sprijinire a învățării; dovezi privind sprijinul acordat elevilor cu nevoi speciale)
- politici și proceduri privind orientarea în carieră
- date privind traseul elevilor după absolvire
- CV-urile angajaților și evidențe referitoare la aceștia; dovezi privind conformitatea cu reglementările actuale și prevederile legislative
- specificații individuale pentru profesorii și maștrii instructori implicați în procesele de predare și evaluare
- structură organizațională; organigrama; distribuția autorității; roluri și responsabilități; fișele postului
- ghiduri și informații destinate personalului
- politica privind instruirea inițială a personalului; materiale pentru instruirea inițială; evaluarea activităților specifice
- standarde documentate și indicatori de performanță pentru procesele de învățare și predare, stabilite prin raportări la rezultatele interne și/sau externe
- documentație privind procesul de predare-învățare (*vezi și principiul calității 5*); politici și proceduri privind activitățile de observare a procesului de predare-învățare; rapoarte de observare; analize comparative în conformitate cu standarde interne și externe; feedback de la activitățile de observare; planuri de acțiune pentru activitățile de observare; indicații privind procesul de observare
- evidențe privind autoevaluarea personalului și reflecții privind practicile proprii; activități de cercetare
- politici și proceduri privind evaluarea și analiza personalului; planuri de acțiune; formulare de analiză a evaluării; planuri individuale de dezvoltare; feedback de la elevi
- politici și proceduri privind formarea profesională și dezvoltarea personalului; planuri de acțiune
- procese verbale ale ședințelor care au evidențiat necesitatea formării specifice a personalului
- procese verbale ale ședințelor în care s-a discutat formarea profesională a personalului
- procese verbale ale Comisiilor metodice
- dovezi privind participarea la întâlniri a Comisiilor metodice
- feedback de la evenimentele de formare; evaluarea sesiunilor de formare
- dosare privind dezvoltarea profesională continuă; evidențe ale actualizării cunoștințelor personalului în privința progreselor înregistrate în sectorul industrial, certificate și calificări obținute în urma cursurilor de formare a personalului
- rezultatele autoevaluării și evaluării interne; planuri de îmbunătățire
- rapoarte de audit extern

Notă:

- formularea „toți membrii personalului” include personalul de conducere, personalul didactic și didactic auxiliar și personalul administrativ

Principiul calității 4 – Proiectarea, dezvoltarea și revizuirea programelor de învățare

- *Surse de dovezi pentru principiile calității 1 și 2*
- politici și proceduri privind factorii implicați; înregistrarea nevoilor, caracteristicilor, intereselor și așteptărilor factorilor implicați; date privind variabile externe, precum evoluțiile sociale, ecologice, economice, legislative și demografice (*dovezi și pentru PC 2B, 2C, 2D*)
- date demografice
- proceduri privind colectarea datelor referitoare la nevoile pieței muncii la nivel local și regional; cercetări privind piața muncii; informații privind piața muncii; utilizarea PRAI și PLAI
- documente privind țintele și strategia (ex. PAS);
- dovezi privind implicarea unor focus grupuri locale; a unor grupuri consultative; a diverșilor parteneri locali; documente de revizuire și evaluare; feedback din partea angajaților și angajatorilor
- politica și procedurile privind parteneriatul; procese verbale ale întâlnirilor partenerilor; dovezi privind contribuția la acțiuni locale și regionale
- dovezi privind modul în care programele de învățare răspund nevoilor identificate ale factorilor implicați
- dovezi privind modul în care au fost identificate obstacolele în calea accesului și învățării (ex. evaluare inițială); strategii vizând depășirea obstacolelor
- dovezi privind necesitatea programelor de învățare
- dovezi privind revizuirea programelor de învățare; feedback în urma evaluării
- feedback de la angajatori și elevi în privința programului de învățare
- documentație privind procesele de predare-învățare (*vezi și Principiul calității 5*); politica și procedurile privind activitățile de observare a proceselor de predare-învățare; rapoarte de observare; analize comparative în conformitate cu standarde interne și externe; feedback de la activitățile de observare; planuri de acțiune pentru activitățile de observare; indicații privind procesul de observare
- evidențe privind autoevaluarea personalului și reflecții privind practicile proprii; activități de cercetare
- raport de autoevaluare; planuri de îmbunătățire
- plan de acțiune pentru creșterea ratei de retenție, promovare și rezultatele școlare folosind date rezultate în urma unor analize comparative interne și externe
- analize privind finalizarea programului de învățare și rezultatele obținute
- date privind certificarea competențelor profesionale ale elevilor (*vezi și PC 2D și 6B*)
- date privind rezultatele de învățare și tendințe ale rezultatelor învățării pentru diferite grupuri de elevi
- dovezi privind cursurile opționale selectate de elevi
- planul de școlarizare
- dovezi privind pregătirea suplimentară a elevilor
- rezultatele elevilor la concursuri și examene
- registre matricole

Principiul calității 5 – Predarea, instruirea practică și învățarea

- *Surse de dovezi pentru principiile calității 2, 3 și 4*
- statut; declarația misiunii; declarația oficială; scopurile și obiectivele organizației
- materiale de marketing și promovare; revista școlii, articole în presa locală, pe postul local de televiziune, participări la târguri și expoziții
- politica și procedurile privind șansele egale, învățarea inclusivă și accesul; plan de acțiune
- procesele verbale ale ședințelor având ca temă șansele egale, învățarea inclusivă, accesul, sprijinirea elevilor etc.
- documentație privind drepturile și responsabilitățile elevilor; criteriile privind accesibilitatea (inclusiv accesul la resurse)
- statistici privind recrutarea, retenția, promovarea, rezultatele învățării ex. în conformitate cu sexul, etnia, dizabilitățile, apartenența la minorități sau grupuri defavorizate

- date privind grupurile minoritare și defavorizate
- procesul de orientare și consiliere (inclusiv cel de orientare profesională); procedurile de înscriere și recrutare; ghidul elevului;
- documentație privind sprijinul acordat elevilor; contract și planuri individuale de învățare (sau documente echivalente)
- documentație privind modul în care sunt identificate nevoile individuale de învățare prin evaluarea inițială și ulterior
- documentație ce demonstrează cum se acordă sprijin suplimentar eficace, dacă este solicitat; cum se monitorizează și evaluează sprijinul suplimentar
- evidențe privind monitorizarea elevilor și a progresului acestora
- politica și procedurile privind procesul de predare și instruire practică; evidențe privind activitățile de observare; rapoarte de observare; analize comparative în conformitate cu standarde interne și externe; feedback de la activitățile de observare; planuri de acțiune pentru activitățile de observare; indicații privind procesul de observare; autoevaluarea personalului și reflecții privind practicile proprii
- date privind programul de învățare: ex. planuri de școlarizare; necesarul de resurse; planuri de lecție; activități de dezvoltare a personalului în sprijinul programului; rezultatele programului, activități de revizuire și evaluare (inclusiv feedback de la elev, angajator, personal și analiza acestuia); date privind frecvența; finalizarea programului; procese verbale ale ședințelor Comisiilor metodice
- politica și procedurile privind evaluarea formativă și sumativă și monitorizarea învățării
- informații privind progresul și traseul elevilor după absolvire (ex. broșuri, pliante); evidențe privind serviciile de orientare în carieră
- date privind progresul și traseul elevilor după absolvire
- date obținute de la factorii implicați la nivel regional sau local
- anchete care demonstrează că ceea ce se dobândește prin învățare are impact asupra comunității locale
- politica și procedurile privind contestațiile și reclamațiile; dovezi care demonstrează existența unor termene pentru rezolvarea acestora, a metodelor de comunicare și a personalului competent implicat; dovezi privind urmărirea cazurilor; feedback

Principiul calității 6 – Evaluarea și certificarea învățării

- *Surse de dovezi pentru principiul calității 5*
- evidențe ale înscrierii elevilor; evidențe ale datelor de înscriere și de obținere a certificării; evidențe ale numărului actualizat de elevi din cadrul unui program de învățare
- specificațiile programului de învățare prin care se precizează criteriile și metodele de evaluare
- detalii privind procesul și activitățile de standardizare a evaluării; procese verbale ale întâlnirilor
- rezultatele elevilor și feedbackul din partea elevilor reflectă ritmicitatea procesului de evaluare
- dovezi privind răspunsul la contestațiile elevilor și la nevoile elevilor în ceea ce privește procedurile alternative de evaluare și "a doua șansă"
- monitorizarea internă a activităților de evaluare, inclusiv sprijinul acordat, înregistrări, formulare de feedback, înregistrări ale observării predării și învățării, planuri de acțiune
- înregistrări privind revizuirea regulată a activităților de evaluare a învățării, de monitorizare
- observarea internă a activităților de evaluare formativă și sumativă (ex. ca parte a unei proceduri de monitorizare internă)
- rapoarte și planuri de acțiune întocmite în urma procesului de evaluare internă și externă, inclusiv dovezi că sunt îndeplinite cerințele și reglementările în vigoare privind standardele de pregătire profesională
- registre; rapoarte; formulare de revizuire; rezultate ale evaluării și certificării învățării
- dovezi privind procedura de numire a comisiei de examinare
- date privind rezultatele învățării și tendințe ale rezultatelor de învățare pentru diferite grupuri de elevi
- dovezi privind traseul elevilor după absolvire
- specificații privind personalul pentru evaluare și monitorizarea învățării

- documente privind legislația și reglementările în vigoare
- dovezi privind sistemul de gestionare a informației și procesul de păstrare a evidențelor; arhive

Notă:

- *Evaluarea sumativă menționată aici cuprinde toate formele de testare, ex. examinare scrisă sau orală, evaluarea bazată pe competențe, proiecte.*
- *Procesele de mai jos sunt distincte, deși audituri externe diferite pot fi efectuate de același personal de specialitate format și calificat:*
  - *autoevaluarea tuturor activităților și serviciilor unității*
  - *evaluarea și monitorizarea internă a procesului de autoevaluare*
  - *evaluarea și monitorizarea externă a procesului de autoevaluare*
  - *validarea externă a raportului de autoevaluare*
  - *inspectarea tuturor activităților și serviciilor unității*
  - *evaluarea elevilor*

Este important ca unitățile să păstreze evidențe precise atunci când efectuează evaluarea sumativă și/sau acorda certificate pentru programe de învățare elaborate la nivel local ce conduc la obținerea unor calificări care nu sunt incluse în CNC (ex. programe elaborate în parteneriat cu și pentru angajatorii locali). De asemenea, unitățile trebuie să țină evidența certificatelor și/sau calificărilor pe care le-au obținut elevii lor, pentru propria bază de date, chiar și pentru acei elevi care au fost evaluați la un centru de evaluare sau examinare extern.

Principiul calității 7 – Evaluarea și îmbunătățirea calității

- *Surse de dovezi pentru principiile calității 1 și 2*
- *diagrama procesului de comunicare; evenimente și materiale de diseminare a informațiilor*
- *documente de analiză și evaluare*
- *mecanismul de colectare a feedback-ului (ex. interviuri, chestionare, focus grupuri cu factorii interesați) și analiza acestuia*
- *dovezi privind modul în care factorii interesați sunt implicați în procesul de asigurare a calității*
- *analiza SWOT*
- *planuri de acțiune*
- *repere interne și externe pentru standarde și indicatori de performanță*
- *plan de acțiune al școlii (ex. PAS); ținte și strategii; scopurile și obiectivele organizației*
- *mini-rapoarte de evaluare și planuri de îmbunătățire de la fiecare departament/compartiment*
- *evidențe privind ciclul de revizuire și îmbunătățire continuă*
- *evidențe privind revizuirea politicilor și procedurilor*
- *procese verbale ale întâlnirilor membrilor echipei de management; procese verbale ale CEAC*
- *procese verbale ale întâlnirilor cu principalii factori implicați/parteneri externi*
- *rapoarte și planuri de acțiune rezultate în urma evaluării și monitorizării interne și externe*
- *evidențe privind monitorizarea și urmărirea rezultatelor planurilor de acțiune*
- *date și analize ale performanței și date și analize rezultate din studii; tendințe privind performanța*
- *utilizarea datelor și rapoartelor naționale*
- *înregistrări ale aprecierilor primite, ale contestațiilor, reclamațiilor și măsurilor luate pentru rezolvarea acestora*
- *evidența sugestiilor de îmbunătățire a sistemelor și modalităților de asigurare a calității*

6.2. Îndrumări privind întocmirea raportului procesului de autoevaluare și a raportului anual de evaluare internă a calității (pentru ARACIP)

1. Introducere

Ciclul anual de autoevaluare desfășurat la nivelul unității de ÎPT se finalizează cu întocmirea raportului procesului de autoevaluare. Acest raport trebuie să reflecte activitatea unității de ÎPT în mod realist și să evidențieze punctele tari și punctele slabe. Pe baza raportului procesului de autoevaluare, unitatea de ÎPT trebuie să întocmească planul de îmbunătățire și raportul anual de evaluare internă a calității.

2. Întocmirea raportului procesului de autoevaluare

Un raport al procesului de autoevaluare care reflectă în mod realist activitatea unei unități de ÎPT trebuie să fie realizat prin implicarea tuturor membrilor personalului și nu numai de către membrii CEAC. În întocmirea lui, trebuie să se urmeze procedurile de management al calității stabilite (principiul 1) și să se îndeplinească următoarele condiții:

- să includă opiniile utilizatorilor serviciilor oferite, cum ar fi elevii și angajatorii;
- să utilizeze toate datele disponibile (privind recrutarea, retenția, promovabilitatea, certificarea, șansele egale etc.);
- să fie autocritic;
- să cuprindă aprecieri susținute de dovezi și care pot fi demonstrate persoanelor care nu fac parte din organizație, cum ar fi inspectorii sau evaluatorii externi.

Deoarece un raport bun al procesului de autoevaluare este baza planului de îmbunătățire, acesta promovează îmbunătățirea continuă a calității, ceea ce înseamnă servicii de formare profesională mai bune și rezultate mai bune pentru elevi.

Pentru fiecare principiu al calității, unitatea de ÎPT va decide, pe baza dovezilor existente, care este gradul de îndeplinire a descriptorii de performanță și va stabili punctele tari și punctele slabe.

2.1 Elaborarea unui rezumat

Este util, dar nu obligatoriu, să fie realizat un rezumat și o scurtă descriere a procesului de autoevaluare. De exemplu, unitatea de ÎPT trebuie să precizeze cine a realizat raportul, inclusiv modul în care a fost implicat personalul, elevii, angajatorii și alți factori interesați. Trebuie să arate modul în care procesul de elaborare a raportului se integrează în ciclul anual al activităților de asigurare a calității și dacă raportul este primul, al doilea etc. pe care îl elaborează instituția precum și modul în care se integrează în planul strategic (Planul de Acțiune al Școlii). Unitățile de ÎPT trebuie să precizeze orice curs de formare cu privire la autoevaluare sau orice sprijin extern de care a beneficiat personalul lor.

În cazul în care în timpul anului a avut loc orice formă de inspecție sau evaluare externă, acestea trebuie precizate în raport și de asemenea trebuie specificate rezultatele acestora. Este util să se precizeze dacă rezultatele autoevaluării, inspecției și evaluării externe au fost diseminate printr-o metodă anume, de

exemplu, prin intermediul buletinului informativ al organizației sau prin afișe plasate în clădire.

Este important de demonstrat că beneficiarii direcți și indirecti ai educației și formării profesionale au fost implicați în procesul de autoevaluare și în elaborarea planului de îmbunătățire.

2.2 Implicarea tuturor factorilor interesați

Una dintre modalitățile cele mai eficiente de a elabora raportul procesului de autoevaluare și planul de îmbunătățire este prin organizarea unui focus grup, la care poate participa tot personalul și toți factorii interesați pentru a preciza care sunt domeniile pe care le consideră puncte tari sau puncte slabe.

Participanților la focus grup trebuie să le fie oferite date legate de rata de retenție, promovabilitate etc. precum și orice alte dovezi legate de asigurarea calității și informații legate de numărul de elevi în funcție de programele de învățare oferite, precum și de modalitatea în care sunt furnizate programele de învățare. Este util să fie prezentate date despre resursele umane și fizice cum ar fi locurile în care se desfășoară procesul de învățare, structura organizațională, politicile și procedurile referitoare la management, egalitate de șanse etc.

Acolo unde există mai multe arii curriculare, este bine să existe „mini-rapoarte de autoevaluare” care să contribuie la raportul general. Această modalitate de lucru oferă personalului și echipelor de lucru un sentiment mai puternic de implicare și angajare în procesul de planificare a îmbunătățirilor.

2.3 Prezentarea informațiilor

Raportul procesului de autoevaluare trebuie să fie clar și ușor de citit. Punctele tari menționate în raport trebuie să fie susținute de dovezi adecvate. De ex. dacă se precizează că rata de retenție este „mare”, trebuie precizat cu ce este comparată aceasta (de ex. media națională) sau trebuie prezentate date contextuale (de ex numărul mare de elevi care provin din grupuri dezavantajate sau au un număr de nevoi sociale suplimentare.). Pe cât posibil, trebuie utilizate datele statistice: ratele de retenție; rezultatele chestionarelor adresate elevilor, părinților sau angajatorilor; sau notele acordate pentru observarea procesului de predare și instruire practică.

Unitățile de ÎPT trebuie să verifice în mod regulat paginile de internet ale MEdCT (Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului) pentru a se informa cu privire la indicatorii naționali pentru educație. De asemenea, dacă acest lucru este posibil, este foarte utilă cunoașterea datelor statistice referitoare la domeniul de pregătire în care se realizează formarea elevilor și a datelor statistice regionale. Acest lucru va permite unității de ÎPT să stabilească validitatea punctelor tari și slabe.

Pentru fiecare principiu al calității sau arie curriculară trebuie făcută o listă în funcție de importanță - precizând mai întâi cele mai semnificative puncte tari și slabe. Această modalitate de lucru va ajuta la emiterea aprecierilor.

Punctele tari cheie ar trebui să reliefeze aspectele legate de procesul de învățare care sunt **foarte bune și peste medie** și care sunt evidente pe tot parcursul activității desfășurate de. Punctele slabe cheie ar trebui să reflecte acele aspecte care sunt slabe și care au nevoie urgentă de soluții, aspecte care afectează experiența elevilor într-un mod negativ.

2.4 Includerea punctelor de vedere ale elevilor

Punctele de vedere ale elevilor sunt importante pentru raportul procesului de autoevaluare. Trebuie să se facă un rezumat al opiniilor acestora cu privire la furnizor. Unitățile de ÎPT trebuie să facă o listă de puncte grupate sub două titluri „ce le place elevilor la oferta noastră” și „ce cred elevii că ar putea fi îmbunătățit”. Multe unități de ÎPT colectează acest tip de informații utilizând chestionare, dar le utilizează prea puțin în procesele de îmbunătățire. O altă ocazie pentru ca elevii să își exprime punctele de vedere o pot oferi grupurile tematice pentru autoevaluare (focus grupuri).

Așa cum elevii sunt în centrul procesului de învățare, ei trebuie să fie și în centrul procesului de autoevaluare. Identificarea punctelor tari și punctelor slabe se va face în primul rând pe baza impactului acestora asupra elevilor.

2.5 Finalizarea raportului procesului de autoevaluare

Autoevaluarea trebuie să fie strâns legată de ciclul asigurării calității și să îl fundamenteze – NU sunt două procese diferite. Se recomandă, ca o bună practică, să se păstreze copii ale tuturor rapoartelor proceselor de autoevaluare și planurilor de îmbunătățire. Acest lucru face posibilă urmărirea procesului de elaborare a lor și analizarea modului în care rezultatele s-au îmbunătățit de la un an la altul.

Unitățile de ÎPT trebuie să organizeze o întâlnire a reprezentanților principalilor factori interesați (cadre didactice, angajatori, elevi etc.) pentru **validarea internă a raportului procesului de autoevaluare** propus. Sarcina acestora va fi aceea de a oferi o opinie internă, dar independentă, asupra raportului procesului de autoevaluare pentru a garanta faptul că acesta conturează o imagine reală a organizației. De fapt aceștia analizează dovezile propuse și stabilesc dacă raportul reflectă în mod real punctele tari și punctele slabe. În final, ei decid dacă sunt de acord sau nu cu raportul și cu punctele tari și punctele slabe identificate.

Raportul procesului de autoevaluare va fi semnat de directorul instituției (sau de coordonatorul Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, dacă acesta este autorizat).

În cazul în care elevii sau angajatorii au oferit informații prin intermediul unui chestionar, unitățile de ÎPT trebuie să le aducă la cunoștință rezultatele finale. Acest lucru demonstrează valoarea feedback-ului primit de la ei în cadrul eforturilor unităților de a face îmbunătățiri.

3. Întocmirea raportului anual de evaluare internă a calității (pentru ARACIP)

În scopul de a realiza o raportare la nivel național și pentru a colecta date statistice pentru baza de date națională pentru educație, toate unitățile școlare din învățământul preuniversitar trebuie să completeze **Raportul anual de evaluare internă a calității**. În Partea a IIIa a acestui raport, unitățile de ÎPT trebuie să își evalueze performanța pe o scală de la 1 - NESATISFĂCĂTOR la 5 – EXCELENT, pentru fiecare indicator de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar. Prezentarea detaliată a modului în care se realizează acordarea calificativelor este realizată în SECȚIUNEA 4 Evaluarea performanței unităților de ÎPT.

6.3. Îndrumări privind Observarea lecției

Raportul de observare a lecției (prezentat în Secțiunea Formulare) se poate utiliza pentru observarea procesului de învățare în sala de clasă, laborator sau atelier practic. Raportul poate fi folosit atât pentru observarea performanțelor profesorilor cât și a maștrilor instructori.

Instrucțiuni de completare

- sală de clasă sau un atelier practic situate la sediul unității sau la sediul angajatorului unde se desfășoară stagiul de practică.
- **Data:** data când are loc observarea
- **Profesor/maistru instructor:** numele cadrului didactic (profesor sau maistru instructor) care este observat
- **Total elevi:** număr de elevi din clasa
- **Observator:** numele persoanei care desfășoară observarea
- **Funcție:** poziția deținută de observator în cadrul unității, ex. inspector, director, responsabilul CEAC, evaluator intern, responsabil de comisie, profesor titular
- **Disciplina:** denumirea disciplinei la care este realizată observarea la lecție
- **Nivel/An:** nivelul de calificare și anul de studiu în care se află clasa / grupa de elevi
- **Lecția:** titlul lecției observate
- **Elevi absenți:** numărul de elevi absenți la lecția observată
- **Comentarii de ordin general:** însemnări generale ale observării; [comentarii speciale privind punctele tari și punctele slabe pot fi notate pe verso în caseta corespunzătoare]; orice lucru deosebit cu privire la lecție sau la elevi, ex. probleme comportamentale speciale, nevoi speciale, lucrări sau dosare speciale pe care le-a examinat observatorul
- **Egalitate și diversitate:** notați în special bunele practici legate de promovarea egalității și diversității; orice probleme legate de egalitate și diversitate cu care s-a confruntat profesorul/maistrul instructor.
- **Sănătate și securitate:** precizați aici (**dacă este cazul**) aspecte legate de sanătate și securitate la locul de munca al elevilor; notați orice aspecte importante legate de protecția muncii
- **Nevoile elevilor:** notați aici bunele practici ale profesorului/maistrului instructor în satisfacerea nevoilor individuale ale elevilor și adaptarea la stilurile/scopurile de învățare ale elevilor; notați orice fel de probleme apărute
-

- **Autoevaluare și revizuire:** notați aici opinia profesorului/maistrului instructor cu privire la atingerea obiectivelor, desfășurarea sau modalitățile de îmbunătățire a lecției
- **Liste de verificare privind strategiile/materialele:** faceți o listă cu materialele utilizate în timpul lecției
- **Puncte tari și aspecte care pot fi îmbunătățite:** acesta este rezultatul principal al observării care va trebui discutat cu cadrul didactic după lecție, în timpul sesiunii de feedback a "observatorului". Este important de reținut că o singură observare nu poate aprecia cu acuratețe, în domenii specifice, performanța generală a cadrului didactic. Pe baza proceselor anterioare de observare și a discuțiilor se poate stabili dacă domeniile în care se acționează vor aduce schimbări reale. Punctele tari sunt aspecte ale activității cadrului didactic la care s-a descurcat foarte bine și peste medie (conform criteriilor de evaluare). Aspectele care pot fi îmbunătățite trebuie transferate în planul de acțiune.
- **Nota:** acesta este cel mai puțin important aspect al observării; evaluarea bazată pe competențe se face pe baza unui set de criterii de evaluare și, din acest motiv, aceasta nu poate fi notată. Procesul de notare ar trebui să urmeze discuției legate de punctele tari și slabe și ar trebui să fie o apreciere profesională bazată pe observare. Punctele tari și slabe, precum și nota, trebuie să fie convenite cu cadrul didactic. Este important de reținut că fiecare oră de curs, laborator sau atelier de lucru reprezintă un exemplu izolat al activității cadrului didactic. În cadrul unui proces distinct de revizuire, pe baza unui sistem de apreciere vor fi examinate toate rapoartele de observare pentru a analiza performanța și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Exemple de notare (bazate pe scala de la 1 -NESATISFĂCĂTOR la 5 - EXCELENT):

- predarea/instruirea practică situată la un nivel excelent care are un foarte puternic impact pozitiv asupra elevilor se va nota cu nota 5. Performanța este mult peste medie, având o serie de activități inovative
- predarea/instruirea practică foarte bună, cu un puternic impact pozitiv asupra experienței de învățare a elevilor se va nota cu 4
- predarea/instruirea practică bună, cu un impact pozitiv asupra experienței de învățare a elevilor și puține aspecte care trebuie îmbunătățite se va nota cu 3.
- predarea/instruirea practică satisfăcătoare, cu mai multe aspecte care trebuie dezvoltate / îmbunătățite se va nota cu 2.
- predarea/instruirea practică nesatisfăcătoare, în care majoritatea aspectelor trebuie dezvoltate / îmbunătățite se va nota cu 1.

Pe scurt, se aplică următoarea scală de notare:

- 5 = performanță excelentă, cu un număr de activități inovative**
- 4 = performanță foarte bună și peste nivelul așteptat**
- 3 = performanță bună care îndeplinește cerințele, doar cu foarte puține puncte slabe**
- 2 = performanță satisfăcătoare care îndeplinește cerințele doar cu câteva puncte slabe**
- 1 = performanță nesatisfăcătoare, proastă, slabă, fără rezultate valoroase**

- **Plan de acțiune:** "aspectele care trebuie îmbunătățite" ar trebui transformate în acțiuni, de ex. în obiective pe care cadrele didactice ar trebui să le atingă într-o anumită perioadă de timp. Aceste acțiuni trebuie urmărite și monitorizate. Profesorii/maistrii instructori care au primit nota 1 vor avea nevoie de îndrumare și dezvoltare profesională suplimentară pentru a-și îndeplini obiectivele.
- **Semnături:** fișa de observare este semnată la sfârșitul observării și al sesiunii de feedback a observatorului. Semnăturile arată că observatorul și profesorul/maistrul instructor sunt de acord cu rezultatele observării și cu planul de acțiune.
- **Criterii de observare și evaluare:** Aceste criterii sunt exemple cu scop orientativ; ele indică tipul și nivelul de performanță așteptat de la profesor/maistrul instructor. Este evident că **nu toate criteriile** pot fi luate în considerare pentru observare în cadrul unei lecții. Criteriile care pot fi observate depind foarte mult de tipul lecției (lecție introductivă, de fixare a cunoștințelor, de recapitulare).

Pe parcursul unui an școlar, profesorii/maistrii instructori sunt observați de mai multe ori. Este responsabilitatea observatorului să se asigure că pe parcursul unui an sunt observate toate criteriile. Observatorul trebuie să convină cu cadrul didactic asupra tipului de lecție care va fi observată.

Profesorii/maistrii instructori foarte buni și/sau foarte experimentați pot fi observați mai rar; în acest caz, observatorul trebuie să se asigure că, în timp, lecțiile observate permit observarea tuturor criteriilor.

- **Exemple de bună practică:**
  - Acolo unde mobilierul este fixat de podea, este evident că profesorul/maistrul instructor nu poate face foarte multe modificări; cu toate acestea, profesorii/maistrii instructori cu spirit creativ utilizează mediul pe care îl au la dispoziție în cel mai bun mod posibil
  - profesorul/maistrul instructor ar trebui să pregătească echipamentul necesar înainte de începerea lecției și ar trebui să verifice orice probleme legate de funcționarea sau siguranța acestora; de asemenea, în planul lecției, profesorul/maistrul instructor trebuie să se gândească la soluții alternative pentru situațiile în care echipamentul nu funcționează.
  - materialele de învățare, mostrele, cărțile etc. necesare pe parcursul lecției trebuie aranjate dinainte
  - profesorul/maistrul instructor trebuie să se asigure că toți elevii stau comod și că pot vedea și auzi bine; profesorul/maistrul instructor ar trebui să verifice aceste lucruri pe parcursul lecției de ex. dacă toți elevii pot citi scrisul de pe foliile transparente
  - uneori nu este util să se prezinte obiectivele lecției, mai ales dacă elevii vor fi trimiși într-o „călătorie de descoperire” și trebuie să rezolve singuri problema; cu toate acestea profesorul/maistrul instructor ar trebui să facă o scurtă prezentare a lecției
  - în cazul în care la sfârșitul lecției va avea loc o activitate de evaluare (ex. test, examinare scrisă), elevii trebuie să știe ce se așteaptă de la ei

- problema egalității trebuie să fie tot timpul un aspect la care să se gândească toți cei interesați; acest lucru nu privește numai elevii cu nevoi speciale sau minoritățile etnice ci și orice simpatii/antipatii legate de religie sau gen, etc. pe care le-ar putea avea profesorul/maistrul instructor sau elevii
- profesorul/maistrul instructor trebuie să aibă informații despre cunoștințele anterioare ale elevilor; un profesor/maistru instructor excelent va utiliza aceste cunoștințe pentru a-i atrage pe elevi
- la începutul anului școlar, profesorul/maistrul instructor va face o investigație a stilurilor individuale de învățare, toate acestea trebuind să se reflecte în planul de lecție
- țintele individuale de învățare pot fi discutate adesea cu grupurile de elevi; evident această discuție nu va avea loc în cadrul fiecărei lecții
- în timpul pregătirii planului de lecție, profesorul/maistrul instructor trebuie să stabilească modul în care conținuturile pot fi divizate în teme importante, ceea ce va permite învățarea în pași mici
- elevii trebuie implicați în experiența de învățare și trebuie luate măsuri care să garanteze faptul că aceștia sunt implicați pe tot parcursul lecției
- profesorul/maistrul instructor trebuie să varieze strategiile adoptate – lucrul individual, lucrul în perechi, lucrul în grup
- profesorul/maistrul instructor trebuie să faciliteze și să conducă întregul proces de învățare, incluzând gestionarea unor aspecte legate de elevii indisciplinați, de cei care întârzie
- stilul de comunicare al cadrului didactic trebuie să fie adecvat capacității de înțelegere, nivelurilor și stilurilor de învățare ale elevilor.
- informațiile scrise (pe hârtie, tablă, folii transparente) trebuie să fie clare și lizibile
- elevii trebuie lăsați să facă greșeli, nu trebuie să se teamă să pună întrebări și să spună că nu înțeleg ceva; un profesor/maistru instructor va utiliza aceste ocazii pentru a oferi alte informații și explica noțiunile
- în cazul în care există elevi care au nevoie de explicații suplimentare, profesorul/maistrul instructor trebuie să găsească o modalitate adecvată de a răspunde acestor întrebări suplimentare, fără a plictisi restul grupului;
- feedback-ul constructiv este un instrument important de motivare; feedback-ul rapid va fi observat în timpul tuturor lecțiilor, în timp ce feedback-ul de progres va avea loc numai în anumite momente prevăzute în planificare
- elevii trebuie încurajați să se autoevalueze atunci când este posibil; feedback-ul constructiv începe întotdeauna cu autoevaluarea elevului
- profesorul/maistrul instructor trebuie să ofere oportunități de evaluare formativă în timpul sau la sfârșitul fiecărei lecții; activități de evaluare sumativă se vor desfășura la anumite momente prevăzute în planificare
- un plan de lecție bun asigură că orice aspecte importante pot fi clarificate înainte de finalul lecției sau utilizate pentru ca elevii să desfășoare ulterior o investigație individuală sau pentru monitorizare în timpul următoarei lecții
- profesorii/maistrul instructori nu vor putea prezenta toate informațiile în timpul lecției; acesta nu este scopul învățării centrate pe elev; totuși, expertiza cadrelor didactice ar trebui să reiasă din modul în care prezintă informația și răspund la întrebări; în timpul sesiunii de feedback a

„observatorului”, cadrele didactice ar putea să prezinte activitățile de perfecționare la care au participat recent

- la sfârșitul lecției, profesorul/maistrul instructor trebuie să ceară elevilor un feedback și să îl utilizeze pentru dezvoltări viitoare; de exemplu, s-ar putea oferi elevilor formulare de feedback regulat la anumite momente prevăzute în planificare
- profesorii/maistrii instructori trebuie să își îndeplinească toate datoriile administrative, de exemplu să completeze catalogul clasei, lista de prezență

6.4. Îndrumări privind procedura de monitorizare internă

1. Principiile monitorizării interne

Pentru aplicarea consecventă și riguroasă a procedurilor, planurilor și mecanismelor de asigurare a calității, ciclul anual de autoevaluare trebuie prevăzut cu un sistem eficient de asigurare a calității. Monitorizarea internă trebuie să garanteze că unitatea de ÎPT emite aprecieri corecte și precise, în conformitate cu descriptorii de performanță și indicatorii ARACIP.

Monitorizarea internă nu trebuie să fie o re-evaluare a procesului de autoevaluare. Acest lucru este scump și ineficient. Monitorizarea internă trebuie să furnizeze *verificări și sprijin* etapelor cheie ale ciclului anual de asigurare a calității:

- Planificarea proceselor și responsabilităților (planificarea calității)
- Adunarea dovezilor (controlul calității)
- Aprecierea dovezilor (evaluarea calității)
- Implementarea îmbunătățirilor (îmbunătățirea calității)

Monitorizarea internă trebuie să urmărească, să verifice prin sondaj și să examineze următoarele:

- Aplicabilitatea și eficiența întregului proces de asigurare a calității
- Validitatea dovezilor folosite pentru autoevaluare
- Fidelitatea și acuratețea aprecierilor emise
- Validitatea raportului de autoevaluare și a planului de îmbunătățire

Monitorizarea internă trebuie să reflecte activitățile evaluatorilor externi. Ea reprezintă, într-un fel, o pregătire a vizitei de evaluare externă. Monitorizarea internă trebuie să răspundă următoarelor întrebări:

- Dovezile sunt valide, fidele, suficiente, autentice, actuale și consecvente?
- Aprecierea se bazează pe dovezi și sunt valide și fidele?
- Au fost identificate cu precizie punctele tari și cele slabe?
- Raportul de autoevaluare și planul de îmbunătățire reflectă imaginea reală a unității de ÎPT?
- Reprezintă țintele planului de îmbunătățire o reflectare a reperelor locale, regionale, naționale și internaționale și a bunelor practici?
- Obiectivele planului de îmbunătățire sunt specifice, măsurabile, realizabile, realiste și încadrate în timp? S-au stabilit resursele acestora (fizice și umane)?

Monitorii interni trebuie să aibă o relație transparentă, de bună colaborare cu responsabilul Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC) și cu CEAC, dar trebuie să acționeze independent de aceștia. Monitorii vor trebui să fie familiarizați cu documentele care stabilesc cerințele referitoare la dovezile colectate și apreciate de unitatea de ÎPT.

Unitatea de ÎPT trebuie să:

- planifice autoevaluarea în așa fel încât să asigure timpul necesar proceselor de monitorizare internă, feedback și acțiunilor de remediere;

- convină un plan de verificare prin sondaj pentru monitorizarea internă care să asigure prin rotație acoperirea tuturor domeniilor și revenirea, conform cerințelor, la domeniilor mai puțin performante (ceea ce va duce la eficientizarea procesului, prin neanalizarea aceleiași dovezi de mai multe ori);
- clarifice relația dintre monitorii interni, responsabilul CEAC și CEAC într-un mod care să asigure conlucrarea acestora.

2. Prezentarea și înregistrarea dovezilor

Consecvența în examinarea dovezilor și analiza aprecierilor ajută la clarificarea așteptărilor celor implicați în procesul de autoevaluare. Utilizarea formularelor standard poate ajuta în acest sens.

Mijloacele de gestionare a dovezilor sunt importante pentru unitatea de ÎPT în implementarea standardelor și a descriptorilor de performanță și esențiale pentru facilitarea activității monitorilor interni. Se poate elabora un index al dovezilor pentru evaluarea acestora pe baza descriptorilor de performanță. Trimiterile la standardele naționale evidențiază ce porțiuni din standard au fost autoevaluate și monitorizate intern. Verificarea versiunii documentelor cheie, cum ar fi politicile și procedurile, este de asemenea crucială.

Este necesar un format în care evaluatorii interni să își înregistreze aprecierile. În cazul în care monitorizarea internă descoperă puncte slabe, acestea trebuie corectate imediat, pe cât posibil. În caz contrar, trebuie înregistrate și abordate în următorul ciclu de autoevaluare

Posibilitatea sau imposibilitatea implementării imediate a acțiunii corective depinde de importanța domeniului, de impactul asupra elevilor și de complexitatea acțiunii de remediere. Spre exemplu, ar putea fi posibil și chiar avantajos ca evaluarea anumitor aspecte cum ar fi comunicarea cu elevii să fie reanalizată iar abordarea să fie imediat schimbată. S-ar putea însă să nu fie posibil și nici indicat să se reia observarea unei lecții sau să se genereze alte tipuri de dovezi considerate necesare pentru procesul de autoevaluare de către evaluatorul intern.

3. Formularul de monitorizare internă

Formatul formularului de monitorizare internă poate fi găsit în Anexa C. Formularul de monitorizare internă trebuie să fie completat și trimis la inspectorat din trei în trei luni.

Reprezintă o bună practică și este eficient din punct de vedere al costurilor să se realizeze o actualizare a planului de îmbunătățire pe baza constatărilor fiecărui formular de monitorizare internă.

Îndrumările următoare pot ajuta unitățile de ÎPT în completarea formularului de monitorizare internă:

Detalii în legătură cu unitatea de ÎPT: numele și localitatea
Data formularului: data semnării formularului
Numele: numele persoanei care a completat și semnat formularul
Funcția: funcția deținută în cadrul unității de ÎPT

Program: pentru raportare (*la fiecare 3 luni*):

Perioada pentru care se întocmește formularul de monitorizare internă	Data finalizării formularului de monitorizare internă
15 septembrie – 15 decembrie	15 decembrie
15 decembrie – 15 martie	15 martie
15 martie – 15 iunie	15 iunie

- În cazul în care într-una dintre aceste perioade nu s-a desfășurat nici o activitate de autoevaluare și monitorizare internă, trebuie bifată căsuța "nu există modificări".
- În cazul în care s-au desfășurat activități de autoevaluare și monitorizare internă pentru o parte a perioadei sau pentru întreaga perioadă, atunci trebuie bifată căsuța "există modificări".
- În cazul în care nu s-au desfășurat activități de observare a lecțiilor, trebuie trecută cifra "0".
- Totalul reprezintă suma activităților de observare a lecțiilor desfășurate de la începutul perioadei 1 (septembrie).
- În cazul în care numai directorul unității de ÎPT desfășoară activități de observare a lecțiilor, atunci numărul total de observatori este 1. Totuși, se presupune că și personalul de predare/instruire practică cu responsabilități manageriale desfășoară activități de observare a lecțiilor.
- Nu trebuie neapărat ca numărul lecțiilor observate și numărul profesorilor/maistrilor instructori observați să fie același. Uneori același profesor/maistru instructor poate fi observat de mai multe ori.
- În cazul în care ați efectuat îmbunătățirile, ați atins obiectivele din planul de îmbunătățire, ați identificat mai multe puncte slabe sau ați stabilit puncte noi de acțiune, acestea trebuie precizate la punctul 4. Trebuie menționate numai modificările aduse planului de îmbunătățire în perioada pentru care se face raportarea; nu repetați informațiile menționate în formularele anterioare.
- La punctul 5 trebuie să menționați dificultățile pe care le-ați întâmpinat în perioada de raportare; nu repetați problemele menționate deja în formularele anterioare